5. ÚTGÁFA | SEPTEMBER 2026

Þróunarhandbók

Viðaukar

Viðaukar við leiðarvísi fyrir þróun stafrænna lausna fyrir íslenskar heilbrigðisstofnanir

Stjórnarráð Íslands
Heilbrigðisráðuneytið | Stafræn Heilsa

Útgefandi:
Heilbrigðisráðuneytið | Stafræn Heilsa

Viðaukar við þróunarhandbók Stafrænnar heilsu

Viðaukar þessir eru skrifaðir af Sverri Sigmundarsyni, Einari Loga Einarssyni og Ólafi Kristjáni Ragnarsyni hjá Stafrænni Heilsu.

5. Útgáfa | September 2026

sh@hrn.is

https://stafraenheilsa.is

Umbrot og textavinnsla:
Heilbrigðisráðuneytið

©2026 Heilbrigðisráðuneytið

ISNB 978-9935-589-00-2

Þessi þróunarhandbók skilgreinir kröfur, verklag og leiðbeiningar sem snúa að þróun, gæðaeftirliti og útgáfu hugbúnaðar fyrir verkkaupa.

Handbókin er hluti af heildstæðu handbókakerfi og skal lesa hana í samhengi við:

- Tæknistefnu verkkaupa
- Tæknikröfur verkkaupa
- Rekstrarhandbók verkkaupa
- Hönnunarhandbók verkkaupa

Ef árekstur verður milli skjala gilda tæknistefna og tæknikröfur um tæknilegt val og tæknilegar afstöður. Um þróunarferla, gæðakröfur og skil gildir þróunarhandbók þessi.

Allir sem lesa þennan texta eru hvattir til að hugsa gagnrýnið um efni skjalsins og koma með tillögur að úrbótum til verkefnastjóra.

Efnisyfirlit

1. Fyrirvari 7
2. Breytingar frá fyrri útgáfu 7
3. Viðauki - Dæmi um nafnagjöf kóðageymsla 8
4. Viðauki - Útgáfuferlar (QA og PROD) 8
    4.1 Upphaf og ábyrgð 8
    4.2 Þróunar- og skilferli (fork og Pull Requests) 9
    4.3 Almennar reglur um útgáfur 9
    4.4 Ferli til útgáfu í prófunarumhverfi (QA / Pre-production) 9
    4.5 Ferli til útgáfu í rekstrarumhverfi (PROD) 9
5. Viðauki - Rekjanleiki milli kóðagreina, breytingabeiðna og útgáfa 10
6. Viðauki - Sjálfvirkir útgáfuferlar í Github 10
    6.1 Keyrsluumhverfi 11
    6.2 Sjálfvirkir gæðaferlar við kóðaskil 11
    6.3 Fyrirkomulag CI sjálfvirknivæðingar 11
        6.3.1 Innviðakóði 11
        6.3.2 CI/CD ferlar verkkaupa 11
        6.3.3 CI/CD ferlar verksala 12
        6.3.4 Aðgreining milli umhverfa 12
    6.4 Reglur um Docker-merkingar og útgáfur 12
    6.5 Reglur um innviðakóða og sjálfvirknivæðingu 13
    6.6 Útgáfuferill heildarmynd 14
    6.7 Útgáfuferill í skrefum 15
        6.7.1 Feature og Hotfix kóðagreinar 15
        6.7.2 QA og Release kóðagreinar 16
7. Viðauki - Útgáfunúmer og merking 17
    7.1 Útgáfumerking 17
    7.2 Útgáfuferillinn í mynd 18
8. Viðauki - Viðmiðunararkitektúr, þjónustur og dæmi um lausnahögun 18
    8.1 Ástæður fyrir rótækilega einfölduðum tækniarkitektúr 19
    8.2 Þjónustuhögun 20
    8.3 OpenAPI og forritunarskil 20
    8.4 Gagnasnið 20
9. Viðauki - Þolgæði, dæmi og útfærslur 20
10. Viðauki - Skipulag prófana og tæknilegar útfærslur 21

10.1 Skipulag prófunarkóða 21
10.2 Prófunargögn 21
10.3 Niðurstöður prófana 22
10.4 Samþættingarprófanir 22
11. Prófunarrammar 22
11.1.1 Nafnareglur prófana 22
11.2 Undanskilinn kóði frá einingaprófunum 22
11.2.1 Kröfur um rökstuðning 23
11.2.2 Eftirlit 23
12. Viðauki - Stöðluð forritunarstöfn verkkaupa 24
12.1 Gagnagrunnstengingar og ORM 24
12.2 API og endapunktar 24
12.3 Logging, mælingar og keyrslustaða 24
12.4 ASP.NET middleware og pipeline 25
12.5 Prófanir 25
12.6 Auðkenning og heimildir 25
12.7 DI og arkitektúr 25
12.8 Notendaviðmót og framendi 26
12.9 Þolgæði og HTTP 26
12.10 Skipanalínuviðmót 26
13. Viðauki - Geymsla leyndarmála 27
13.1 Hvar eru leyndarmál geymd? 27
13.2 GitHub Actions (CI ferlar) 27
13.3 Kubernetes og Vault (keyrsluumhverfi) 27
13.4 .NET lausnir, appsettings.json (aðalleið) 28
13.4.1 Geymsla í Vault 28
13.4.2 Hleðsla í forriti 28
13.4.3 Kubernetes keyrsla 28
13.4.4 Environment breytur, takmörkuð notkun 28
13.5 Legacy lausnir (fyrir tíma þróunarhandbókar) 29
14. Viðauki - Samspil kóðagreina og skila 30
15. Viðauki, Kóðastíll og gæðatól, verkfæri, stillingar og reglusett 31
15.1 Sjálfvirk samræming og kóðastíll (linting) 31
15.2 C# (aðalforritunarmál) 31
15.3 TypeScript / JavaScript 31
15.3.1 ESLint, grunnreglusett 31
15.3.2 ESLint, viðbótarreglur fyrir React-verkefni 32
15.4 Meginregla um viðvaranir 32
15.5 Þýðistillingar (compiler settings) 33
15.5.1 C#, .csproj eða Directory.Build.props 33
15.5.2 TypeScript, tsconfig.json 33
15.5.3 Viðbótarreglur fyrir React-verkefni 34
15.6 Gæðahlið, sjálfgefin viðmið 35
15.6.1 Dæmi um gæðahliðsniðurstöður 35
15.7 Öryggisprófanir á Docker einingum 36
16. Viðauki, Lagskipting og möppuskipan lausna 36
16.1 Rótarmöppuskipan 36
16.2 Meginreglur lagskiptingar 38
16.3 Óheimil hugtök í skipulagi ASP.NET hlutans 38
16.4 Möppuskipan React-kóða 38
16.5 Möppuskipan React-eininga 39
16.6 Skipulag prófunarkóða 40
17. Viðauki, Kröfur til OpenAPI skilgreininga 40
17.1 Lágmarkskröfur 41

17.2 Gæðakröfur 41
17.3 Gagnasnið 41
17.4 Notkun í sjálfvirkni 41
18. Viðauki, Skipulag og snið hugbúnaðarskjölunar 42
18.1 Möppuskipulag skjölunar 42
18.2 Kröfur til /Docs möppu 42
18.3 README.md, rótarskjal 42
18.4 Kröfur um uppsetningarleiðbeiningar 43
18.5 Skjölun bakgrunnsvinnslna (CronJobs) 43
18.6 Skjölun í forritunarkóða 43
18.7 Gæðamat á skjölun við skil 44
19. Viðauki, Docker kröfur og bestu venjur 45
19.1 Staðsetning og uppbygging 45
19.2 Build ferli 45
19.3 Keyrsla og öryggi 45
19.4 Stærð og endurtekningarhæfni 45
19.5 Logging og skráakerfi 46
19.6 Stillingar og leyndarmál 46
19.7 Netkerfi og port 46
19.8 Merking (tagging) 46
19.9 Startup og README 46
19.10 Skýrt bann (samantekt) 46
20. Viðauki, Kubernetes kröfur og samhæfni 47
20.1 Almennt 47
20.2 GitOps og Argo CD samhæfni 47
20.3 Heilsuathuganir (Probes) 47
20.3.1 Kröfur um útfærslu 48
20.4 Logging og mælingar 48
20.5 Stillingar og keyrsluleyndarmál 48
20.6 Keyrslueiginleikar og álagsþol 48
20.7 Bann og takmarkanir 48
21. Viðauki, Skipulag .agent/ möppu 49
21.1 Uppruni og staðall 49
21.2 Möppuskipulag 49
21.3 Skráarlýsingar 49
21.3.1 README.md 49
21.3.2 product/ (3 skrár) 50
21.3.3 standards/ (breytilegt fjöldi skráa) 50
21.3.4 Stöðluð flokkaheiti eftir tegund lausnar 50
21.3.5 specs/ 51
21.4 Snið einstakra staðlaskráa 51
21.5 Kröfur til verksala 51
21.6 Hvaða skrár verksali má ekki breyta 51
21.7 Tengsl við sniðmátskóðageymslur 52
22. Viðauki, Gervigreindarlausnir, arkitektúr og kröfur 52
22.1 Gervigreindaragentar sem bakendaþjónustur 52
22.2 Arkitektúr og högun 52
22.2.1 Dæmigerð lagskipting 53
22.3 MCP, Model, Message og Control 53
22.4 Öryggi og persónuvernd 53
22.5 Prófanir og gæðastýring 53
22.6 Viðmiðatafla 54
23. Viðauki, Æskilegt gervigreindarþróunarferli (brottfelldur) 54
24. Viðauki, Hugbúnaður sem lækningatæki (SaMD/MDSW) 55

24.1 Hvenær er hugbúnaður lækningatæki? 55
24.2 Dæmi úr starfsemi verkkaupa 55
24.3 Viðeigandi staðlar 56
24.4 Samræmismat og CE-merking 56
24.5 EUDAMED, skráningarskylda 56
24.6 Tengsl við kröfur handbókakerfisins 56
24.7 Lykilheimildir 57

1. Fyrirvari

Þróunarhandbók þessi er eign verkkaupa og er frekari birting óheimil nema með samþykki.

Kröfur sem settar eru fram í þessari handbók eru bindandi í útboðum, samningum og verkefnum þar sem handbókin er hluti af samningsgögnum. Frávik frá bindandi kröfum eru einungis heimil í samræmi við skilgreindan undanþáguferil (*sjá viðauka Undanþáguferill frá stefnu verkkaupa*).

Lausnir í lausnabanka verkkaupa eru birtar „eins og þær koma fyrir“ (as-is), án ábyrgðar á réttleika eða hæfi til notkunar í tilteknu verkefni. Ekki er ætlast til að kóði úr lausnarbanka sé notaður óbreyttur eða órýndur í lausnir verksala**,** sama gildir um fyrir fram tilbúnar forritunarlausnir sem verksali leggur til verksins. Allur kóði sem er hluti af skilum fellur undir sömu kröfur og annar hugbúnaðarkóði, óháð uppruna.

Hvers kyns notkun á lausnum eða tillögum úr þessari handbók eða lausnarbanka, eins og þær koma fyrir, er á ábyrgð verksala og verkkaupa að skaðlausu.

2. Breytingar frá fyrri útgáfu

Nýtt efni

- Viðaukaskjalið fær eigin viðaukafyrirsagnir.
- Kafli 15.3 ESLint, grunnreglusett: reglusett verkkaupa úr sniðmátskóðageymslu.
- Kafli 15.5.3 Viðbótarreglur fyrir React-verkefni
- Nýr kafli Möppuskipan React-eininga, aðskilinn frá möppuskipan React-kóða.
- Ný röð í rótarmöppuskipan: eslint.config.js og stillingaskrá Prettier.
- Mappan .agent/specs/ tekin í notkun fyrir stuttar virknisáætlanir.

Breytingar

- Viðaukar um kóðastíl, þýðistillingar og möppuskipan uppfærðir vegna sameiningar framendaleiða:
- „Óheimil hugtök í skipulagi - Leið A“ verður „Óheimil hugtök í skipulagi ASP.NET hlutans“.
- „Möppuskipan Leið B“ verður „Möppuskipan React-kóða“.
- Kafli 21.3.2: roadmap.md er lifandi yfirlit yfir fyrirhugaða virkni í stað áfangaáætlunar.

Fjarlægt efni

- Viðaukinn Æskilegt gervigreindarþróunarferli. Efni hans er nú dregið saman í kafla 11.1.10 þróunarhandbókar.
- Kaflinn Viðbótar reglusett eftir forritunarmáli.
- Dæmi um XML Summary skjölun.

3. Viðauki - Dæmi um nafnagjöf kóðageymsla

Sérfræðingar SH stofna allar nýjar kóðageymslur í GitHub-umhverfi verkkaupa við upphaf verkefna.

Þegar send er inn beiðni þarf nýja kóðageymslan að innihalda nafn yfirverkefnis og svo nafn virkninnar sem búa á til. Til dæmis forritari er að vinna að lausn fyrir bókunarkerfi fyrir heilsuveru, hann þarf þá kóðageymslu fyrir vefviðmót, vef-api og bakendaþjónustu, þá þyrfti að búa til þrjú repo í Github með nöfnunum:

- „heilsuvera-appointments-ui-web“
- „heilsuvera-appointments-api“
- „heilsuvera-appointments-service“

4. Viðauki - Útgáfuferlar (QA og PROD)

Þessum ferlum er ætlað að

- tryggja að verktakar geti sinnt þróunarvinnu í sínu eigin umhverfi og samkvæmt eigin vinnureglum
- viðhalda skýrri ábyrgðarskiptingu milli verktaka og verkkaupa
- tryggja rekjanleika, gæði og öryggi hugbúnaðarafurða
- tryggja að einungis samþykktur hugbúnaður fari í prófunar- og rekstrarumhverfi verkkaupa

4.1 Upphaf og ábyrgð

Verkkaupi stofnar og heldur utan um allar kóðageymslur í GitHub-umhverfi sínu. Við upphaf verkefna sér verkkaupi um að:

- setja upp sjálfvirka byggingar- og útgáfuferla (CI/CD), þar á meðal GitHub Workflows og tengdar pípulínur
- skilgreina CODEOWNERS og aðgangsstýringar
- útbúa grunnskrár og skilgreindan möppustrúktúr fyrir lausn
- veita viðeigandi verktakateymum aðgang að kóðageymslum samkvæmt skilgreindum teymum í GitHub

4.2 Þróunar- og skilferli (fork og Pull Requests)

1. Verktaki forkar kóðageymslu verkkaupa í sitt eigið GitHub-umhverfi.
2. Þróun fer fram í „fork“ verktaka, í samræmi við hans eigin vinnureglur, verkfæri og öryggiskröfur.
3. Þegar breytingar eru tilbúnar til skila til verkkaupa stofnar verktaki viðeigandi kóðagrein (t.d. feature/∗ eða hotfix/∗) í forki sínu.
4. Verktaki sendir breytingarnar til verkkaupa með breytingabeiðni (Pull Request).
5. Verkkaupi framkvæmir yfirferð á breytingabeiðni, þar á meðal:
    - kóðarýni
    - keyrslu skilgreindra sjálfvirkra prófana
    - keyrslu gæða- og öryggisferla (t.d. statíska greiningu)
6. Að lokinni samþykkt er breytingum sameinað í main-grein kóðageymslu verkkaupa.

4.3 Almennar reglur um útgáfur

1. Allar útgáfur hugbúnaðar eru byggðar á samþykktum kóða í main.
2. Ekki er heimilt að gefa út hugbúnað beint af öðrum kóðagreinum.
3. Hotfix-útgáfur skulu ávallt sameinaðar aftur inn í main að lokinni útgáfu.
4. Útgáfur eru skilgreindar með merkingum (tags) í Git og eru einungis slíkar merktar útgáfur heimilar til uppsetningar í prófunar- og rekstrarumhverfum.

4.4 Ferli til útgáfu í prófunarumhverfi (QA / Pre-production)

1. QA-útgáfa er skilgreind með merkingu (tag) sem byggir á samþykktum kóða í main.
2. Engar breytingar eru heimilar á QA-útgáfu eftir að hún hefur verið skilgreind.
3. Sjálfvirkir byggingar- og prófunarferlar eru keyrðir.
4. Að lokinni sjálfvirkri yfirferð er QA-útgáfa samþykkt án handvirkrar íhlutunar.
5. Keyrslueiningar eru byggðar og merktar samkvæmt skilgreindum reglum.
6. Sjálfvirk útgáfa fer fram í prófunarumhverfi.

4.5 Ferli til útgáfu í rekstrarumhverfi (PROD)

1. Rekstrarútgáfa er skilgreind út frá áður samþykktri QA-útgáfu eða hotfix-merkingu.
    1.1. Verksali þarf að tryggja að hægt sé að sameina breytingar í hotfix inn í main eftir útgáfu.
2. Engar breytingar eru heimilar á rekstrarútgáfu eftir að hún hefur verið skilgreind.
3. Sjálfvirkir byggingar- og prófunarferlar eru keyrðir.
4. Útgáfa í rekstrarumhverfi krefst handvirkrar samþykktar af hálfu verkkaupa (tækniteymis eða gæðastjóra).
5. Að lokinni samþykkt eru keyrslueiningar byggðar og merktar.
6. Sjálfvirk útgáfa fer fram í rekstrarumhverfi.

5. Viðauki - Rekjanleiki milli kóðagreina, breytingabeiðna og útgáfa

Titlar/nöfn á breytingabeiðnum inn í kóðageymslur okkar þurfa að vera eins og nafn á viðkomandi kóðagrein*. Þ.e.a.s. ef Git-greinin heitir „qa/2025.01.01-rc1“ þá þarf PR-beiðnin sem send er upstream einnig að hafa titilinn „qa/2025.01.01-rc1“.

Ástæðan fyrir því af hverju PR og kóðagreinar þurfa að heita það sama er til að geta tryggt skýran rekjanleika milli merkinga í kóðagreinum, breytingabeiðna, merkinga í prófanaskýrslum og veittra samþykkta í breytingabeiðnum til útgáfu.

Kóðagrein (e. branch name)	**Lýsing**
release/2024.08.05 release/2024.08.05-hotfix1	Loka útgáfur af fyrir fram ákveðnum útgáfum eða neyðarútgáfum af hugbúnaði sem ætlaður er til útgáfu á pre-production og production umhverfum. Athugið að einungis útgáfur merktar á þennan hátt munu vera leyfðar á production umhverfi. Athugið að útgáfunúmer mega ekki enda á „-rc1“ í production.
qa/2024.08.05-rc1	Útgáfur eingöngu ætlaðar til sjálfvirkrar útgáfu á pre-production umhverfi. Ath: Viðskeyti (í þessu tilviki „-rc“) verður að fylgja. Viðskeytið má vera hvaða texti sem er en verður að enda á -rcNN, þar sem NN er teljari (sbr. -rc1, -rc10).
feature/HEITI_Á_VIRKNI	Ný virkni, notuð til móttöku kóða.
hotfix/2024.08.05-LÝSING	Bráðabirgðalagfæringar á kóða sem er í keyrsluumhverfi.

6. Viðauki - Sjálfvirkir útgáfuferlar í Github

Markmið sjálfvirknivæðingar í útgáfuferlum verkkaupa er að:

- lágmarka möguleika á mannlegum mistökum,

- tryggja að leyndarmál séu varðveitt og miðlað á öruggan hátt,
- tryggja að ferlar sem nauðsynlegir eru til útgáfu séu skýrt skjalaðir og endurtakanlegir.

6.1 Keyrsluumhverfi

Allar lausnir verkkaupa keyra í Docker-einingum í Kubernetes-umhverfum. Keyrsluumhverfin eru tvö:

Umhverfi	Tilgangur
Pre-Production (PreProd)	Samþættingar- og gæðaprófanir á útgáfum
Production (Prod)	Raunkerfi ætlað almenningi og heilbrigðisstarfsfólki

Bæði umhverfi eru hýst í Kubernetes-klösum í umsjón verkkaupa. Sjá viðauka „Þjónustur og verkfæri verkkaupa“ fyrir nánari upplýsingar um hýsingarveitendur.

Verkkaupi notar Argo CD til umsýslu og eftirlits á útgáfum og keyrsluumhverfi. Allar Argo CD og Kubernetes stillingar skulu geymdar í .kube/ möppu með lausnarkóðanum.

6.2 Sjálfvirkir gæðaferlar við kóðaskil

Fyrir hverja breytingabeiðni (Pull Request) sem berst kóðageymslum verkkaupa fer eftirfarandi sjálfvirkt ferli í gang:

Skref	Lýsing	Afleiðing ef bregst
1	Kóðinn prófaður m.t.t. uppbyggingar lausnar	PR hafnað
2	Kóðinn fer í gegnum build ferli	PR hafnað
3	Einingaprófanir keyrðar	PR hafnað
4	Sjálfvirk kóðarýni og kóðagæðaeftirlit keyrt	PR hafnað
5	Docker einingar fara í gegnum öryggisprófun	PR hafnað
6	Allur gagnagrunnskóði fer í gegnum gæðaeftirlit	PR hafnað

Ef eitthvert sjálfvirkt skref skilar villu er breytingabeiðni sjálfkrafa hafnað og verksala ber að lagfæra og endursenda.

Sjá kafla 6 (Gæðaferlar) og viðauka „Kóðastíll og gæðatól“ fyrir nákvæm viðmið og stillingar.

6.3 Fyrirkomulag CI sjálfvirknivæðingar

6.3.1 Innviðakóði

Innviðakóði er geymdur í Git-kóðageymslum samkvæmt GitOps-hugmyndafræði, undir .github/ möppu í hverri lausn.

6.3.2 CI/CD ferlar verkkaupa

CI/CD ferlum verkkaupa er stýrt af GitHub Actions. Verkflæðisskrár (workflows) verkkaupa eru í .github/workflows/ möppu hverrar lausnar.

Verkkaupi gefur út og viðheldur sniðmátum af GitHub-útgáfuferlum sem eru aðgengileg öllum þegar nýjar kóðageymslur eru stofnaðar.

6.3.3 CI/CD ferlar verksala

Verksölum er frjálst að nýta þau CI-sjálfvirkniverkfæri sem best henta þeirra vinnustíl í eigin fork. Mælt er með að umhverfin séu byggð á Git, t.d. GitHub Actions, GitLab CI, Bitbucket Pipelines eða Harness.

Ef verksali notar einnig GitHub Actions í fork sínum skal nota forskeytið xternal- á sínum verkflæðisskrám til að aðgreina frá skrám verkkaupa. Dæmi:

- xternal-pullrequest-opened.yml
- xternal-mergerequest-opened.yml
- xternal-codereview-accepted.yml

Ekki er þörf á forskeytum ef verksali notar aðrar CI-þjónustur (t.d. .gitlab-ci.yml eða bitbucket-pipelines.yml).

6.3.4 Aðgreining milli umhverfa

Verkflæðisskrár verkkaupa innihalda stýringar sem hindra að þær séu keyrðar í öðrum umhverfum en hjá verkkaupa. Ef verksali notar GitHub Actions er mælt með sambærilegum stýringum til að hindra keyrslu í umhverfi verkkaupa.

Dæmi:

```
jobs:
  job-not-for-buyer:
    if: github.repository_owner != ' <ORG_NAFN_VERKKAUPA>
    steps: ...
```

Verkkaupi tilgreinir raunverulegt organization nafn við upphaf verkefnis.

6.4 Reglur um Docker-merkingar og útgáfur

Eftirfarandi reglur gilda um merkingar (tags) á Docker-einingum og útgáfunúmer:

Atriði	**Regla**
Merking á Docker-einingum	Bæði útgáfunúmeri og git commit SHA
PreProd merking	CalVer með -rc viðtengingu (t.d. 2025.12.09-rc1)
Production merking	CalVer er með eða án viðtengingar (t.d. 2025.12.09 eða 2025.12.09-hotfix1). -rc viðtenging er aldrei heimil í Production

Föst tög (t.d. latest)	Óheimil í PreProd og Production
imagePullPolicy	Kubernetes-poddar skulu ávallt vera stilltir með imagePullPolicy: Always

Sjá viðauka „Útgáfunúmer og merking“ fyrir fulla CalVer-skilgreiningu.

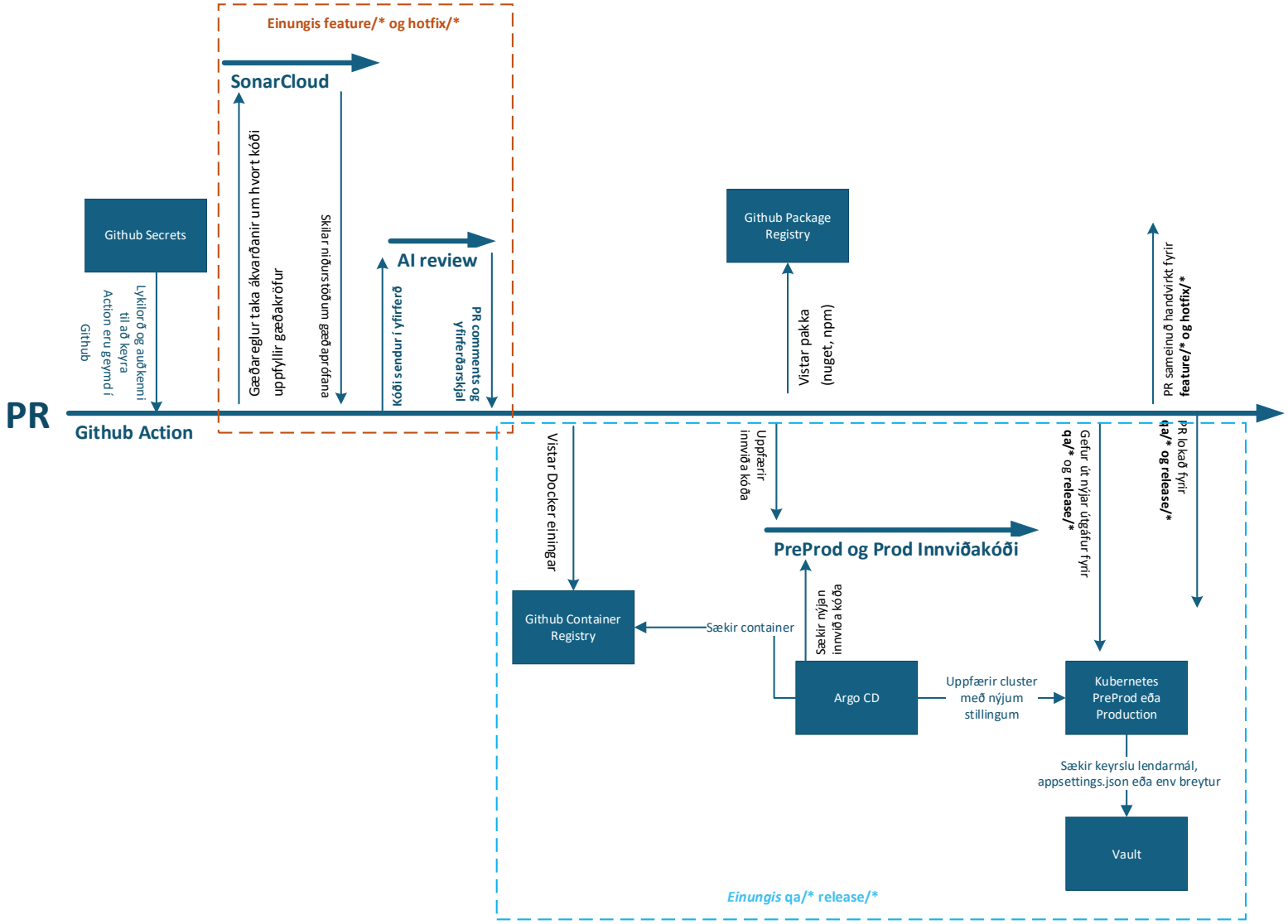
6.5 Reglur um innviðakóða og sjálfvirknivæðingu

Regla	**Lýsing**
Infrastructure as Code	Allar innviðaskilgreiningar skulu geymdar sem kóði, bæði Docker-skipanir og Kubernetes-skilgreiningar
Build í CI, ekki Docker	GitHub Actions píplínur sjá um build, compile og test. Docker einingar pakka einungis inn forsmíðuðum kóða
Einfaldur Docker	Dockerfile skal vera eins einföld og mögulegt er
Viðráðanlegur CI-kóði	Stór workflow skjöl skulu brotin upp í smærri, afmarkaðar einingar. Aðgerðir sem notaðar eru á mörgum stöðum skulu útfærðar sem endurnýtanlegar Actions

6.6 Útgáfuferill heildarmynd

Myndin sýnir heildarferli frá kóðaskilum til útgáfu í PreProd og Production, þar á meðal:

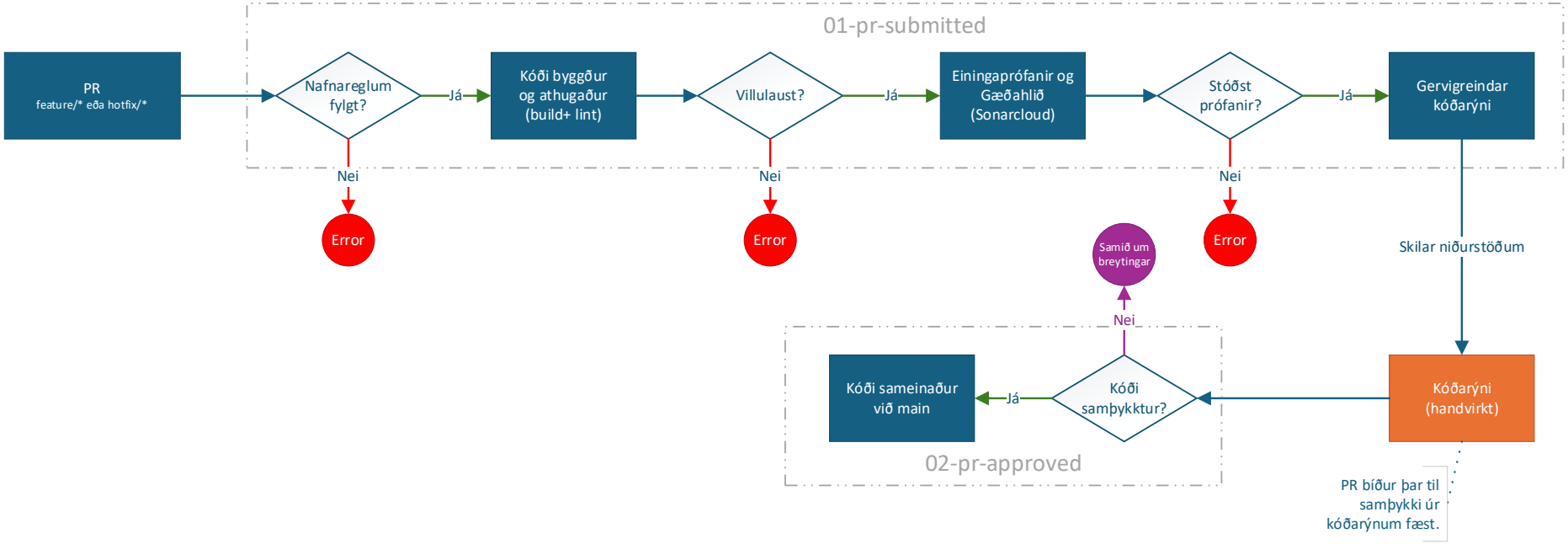
- Sjálfvirka gæðaferla við breytingabeiðnir (feature/∗ og hotfix/∗)
- Docker-pökkun og geymsla í container registry verkkaupa
- Argo CD-samhæfingu og Kubernetes-útgáfu
- Leyndarmálasókn úr Vault

6.7 Útgáfuferill í skrefum

6.7.1 Feature og Hotfix kóðagreinar

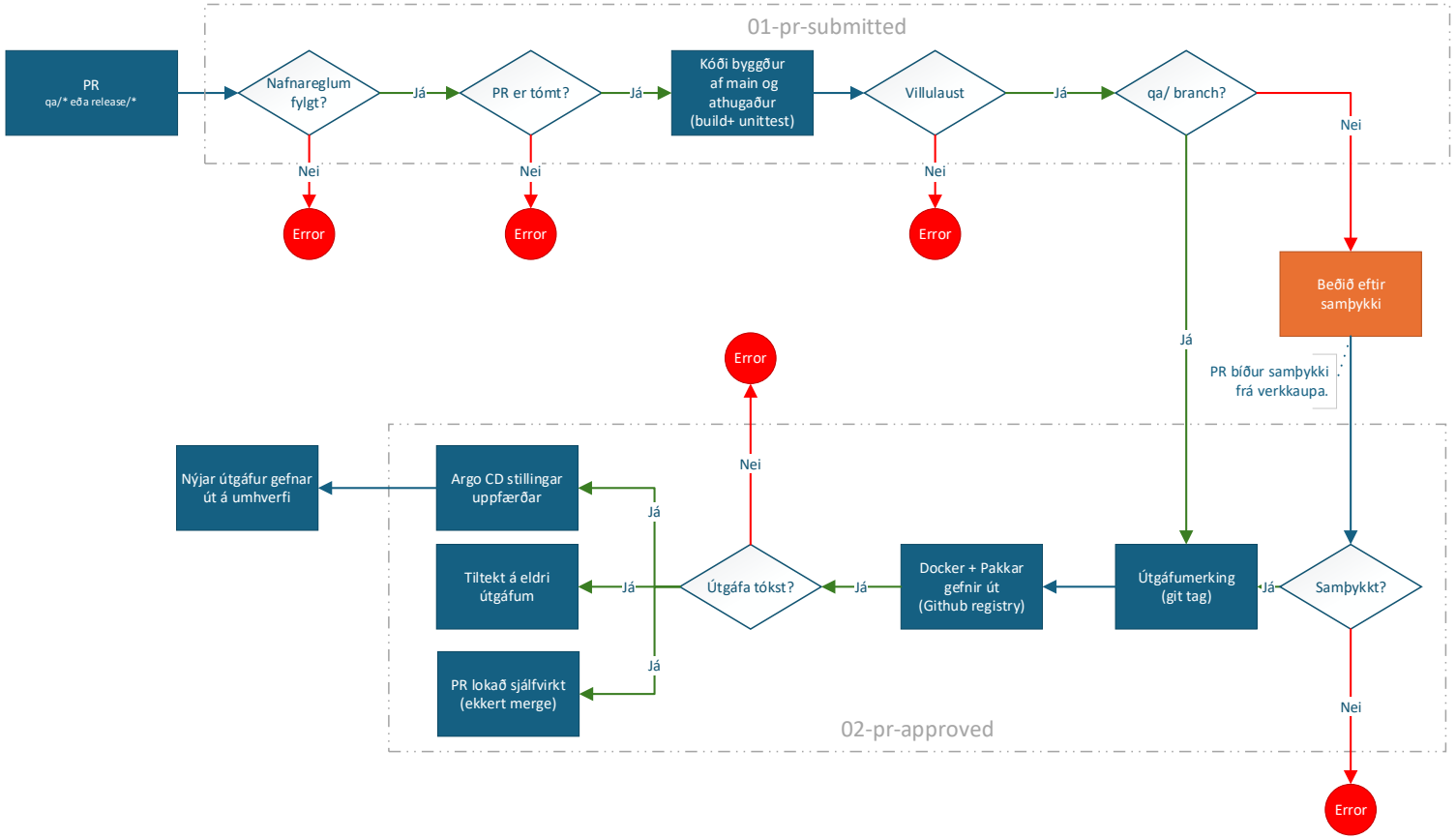
Ferilinn fyrir feature/* og hotfix/* breytingabeiðnir:

Skref	Lýsing	Afleiðing ef bregst
1	Nafnareglum fylgt?	PR hafnað
2	Kóði byggður og athugaður (build + lint)	PR hafnað
3	Einingaprófanir og gæðahlið keyrt	PR hafnað
4	Kóði sameinaður við main	–
5	Gervigreindarkóðarýni skilað niðurstöðum	–
6	Kóðarýni (handvirkt) og samþykkt	PR bíður samþykkis

6.7.2 QA og Release kóðagreinar

Ferilinn fyrir qa/* og release/* breytingabeiðnir:

Skref	Lýsing	Afleiðing ef bregst
1	Nafnareglum fylgt og PR er tómt?	PR hafnað
2	Kóði byggður af main og athugaður (build + unittest)	PR hafnað
3	Docker-einingar og pakkar gefnir út í container registry verkkaupa	PR hafnað
4	qa/ grein: sjálfvirk samþykkt. release/ grein: beðið eftir handvirkri samþykkt verkkaupa	PR bíður samþykkis (release)
5	Útgáfumerking (git tag)	PR hafnað ef merking mistekst
6	Argo CD-stillingar uppfærðar og ný útgáfa sett á umhverfi	–
7	PR lokað sjálfvirkt (ekkert merge). Tiltekt á eldri útgáfum	–

7. Viðauki - Útgáfunúmer og merking

Hugbúnaðurinn okkar skal notast við dagsetningarútgáfur (e. Calendar Versioning, http://Calver.org). Dagsetningarútgáfur gefa breiðari hópi notenda betri yfirsýn yfir innihald útgáfa, samvirkni milli útgáfa og hversu nýlegur hugbúnaðurinn er. Semantic versioning (þ.e. 1.0.0) á ekki að vera notað.

Númerin skulu fylgja eftirfarandi formi

YYYY.**0M**.**0D**-*breyta*

- YYYY - Fjögurra stafa ár - 2024, 2026, 2106…
- 0M - Tveggja stafa mánaðarnúmer, núll fremst ef þarf - 01, 02 ... 11, 12
- 0D - Tveggja stafa mánaðardagur, núll fremst ef þarf - 01, 02 ... 30, 31
- breyta - Valkvæður viðbótar texti fyrir séraðstæður, t.d. "dev", "alpha", "beta", "rc1", “hotfix”, o.s.frv.. Ef gefa þarf út margar breytu útgáfur innan sama dags skal nota “-breytaN” þar sem N - er tala 1…99)

Undantekning frá þessari reglu er hugbúnaður sem gefin eru út í app-verslunum á borð við Play Store og App store, þar sem gerð er krafa um að nota Semantic versioning fyrir ákveðin útgáfunúmer.

Allur hugbúnaður hjá okkur hlýtur útgáfunúmer á sjálfvirkan hátt eftir að gæðastýringarferlum er lokið. Útgáfunúmer ákvarðast af nafni á þeirri kóðagrein sem er rýnd hverju sinni.

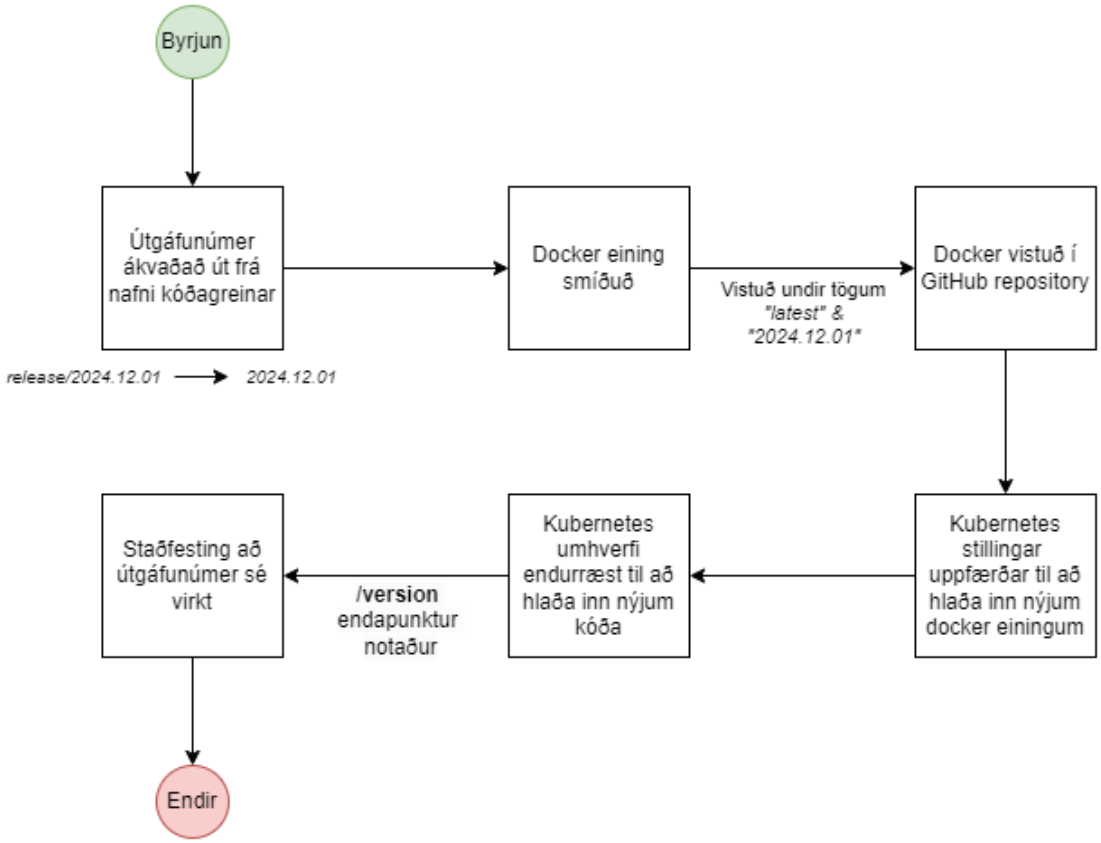
7.1 Útgáfumerking

Allur hugbúnaður sem ætlaður er til útgáfu á rekstrarumhverfum okkar er útbúinn til útgáfu með sjálfvirkum ferlum. Þetta á við um öll umhverfi, pre-production og production. Þessi sjálfvirknivæðing er til að tryggja gæði útgáfuferla og til þess að draga úr líkum á mannlegum mistökum við útgáfu hugbúnaðar.

Sjálfvirk útgáfuferli fylgja eftirfarandi skrefum

1. Kóði fær sjálfvirkt útgáfunúmer (e. tag) í Git kerfinu
2. Smíði Docker einingar (e. container)
3. Docker einingu er gefið sama útgáfunúmer og vistuð í miðlæga geymslu (e. container registry) í GitHub embættisins
4. Kubernetes stillingar eru uppfærðar með nýjum útgáfunúmerum og stillingum
5. Nýjar docker einingar eru virkjaðar á Kubernetes umhverfi og lausnin er gefin út

7.2 Útgáfuferillinn í mynd

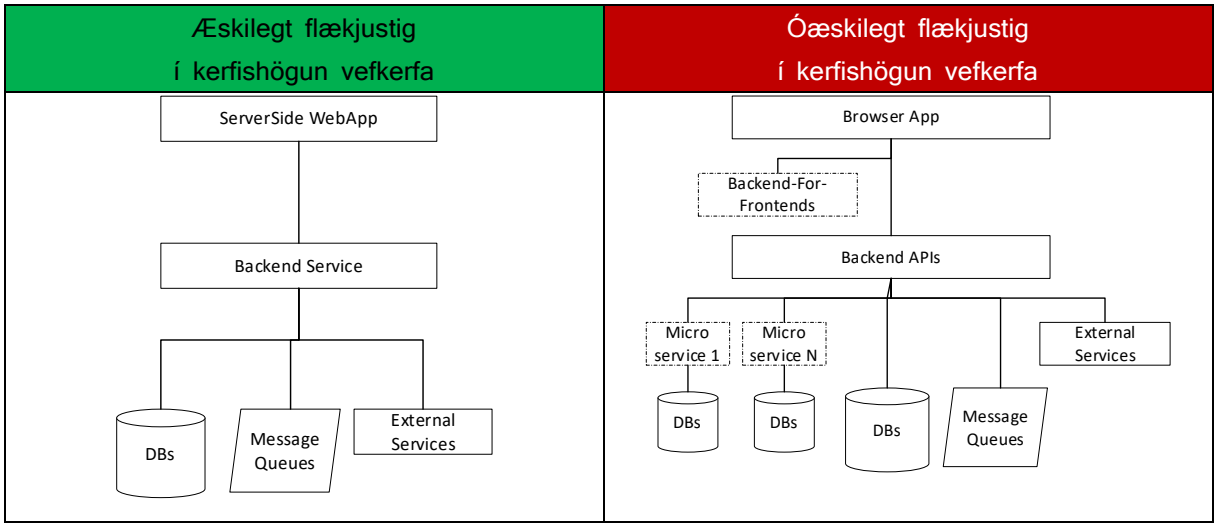

8. Viðauki – Viðmiðunararkitektúr, þjónustur og dæmi um lausnahögun

Kerfi smíðuð fyrir verkkaupa skulu styðja samvirkni við HL7 staðalinn í heilbrigðisgögnum og samþættingu við FHIR kerfiseiningar verkkaupa. Kerfi skulu reyna eftir fremsta megni að lesa, meðhöndla og miðla gögnum samkvæmt HL7 staðli eins og hann er skilgreindur á landsvísu og nota miðlægar FHIR innviðalausnir verkkaupa.

Kerfi skulu útfæra rótæklega einfaldan tækniarkitektúr, sem tekur mið af að fækka einingum í hugbúnaði til að stuðla að langtíma stöðugleika án þess þó að fórna langtíma viðhalds- og viðbótareiginleikum.

Til hliðsjónar þá skal miða við að útfærsla tæknilausnar aðhyllist eftirfarandi arkitektúr og tæknistakk. Þetta á við um allar síðumiðaðar (e. page centric) lausnir sem krefjast ekki sérstakrar gagnvirkni[1] eða er ekki ætlað að hafa sérskilgreint langtíma viðhaldsteymi.

8.1 Ástæður fyrir rótækilega einfölduðum tækniarkitektúr

Verkkaupi aðhyllist rótæklega einfaldaðan tækniarkitektúr til að tryggja langtíma stöðugleika, fyrirsjáanleika og viðhaldshæfni hugbúnaðarlausna yfir líftíma sem spannar áratugi.

Rótæk einföldun felur í sér meðvitaða ákvörðun um að halda fjölda tæknieininga, forritunarlaga og samspils milli kerfishluta í lágmarki, án þess að skerða gæði, öryggi eða virkni lausna.

Með einföldum og samræmdum tæknistakk:

- styttist lærdómskúrfa nýs tæknifólks,
- dregur úr rekstraráhættu og bilanatíðni,
- einfaldast uppfærslur, öryggisviðbrögð og villuleit,
- minnkar háð við sérþekkingu einstaklinga eða tímabundnar tæknivinsældir.

Flóknar lausnir með mörgum sjálfstæðum einingum, umfangsmikilli client-side rökfræði eða tíðum tæknibreytingum leiða óhjákvæmilega til aukins viðhaldskostnaðar og rekstraráhættu til langs tíma. Slíkar lausnir samræmast ekki rekstrarforsendum verkkaupa.

[1] Dæmi um sérstaka gagnvirkni: drag-and-drop og sérhæfður innsláttur (töflureiknar, grafísk hönnun, textaritlar, spjallforrit); hugbúnaðarlausn sem þarf að virka ótengd (e. offline) eða í mjög slæmum tengiskilyrðum; gagnvirk kvikun/virkni (kortabirting, leikir, myndbönd, myndræn gagnaframsetning).

Rótæk einföldun er því ekki val á „leiðinlegri tækni" af smekk, heldur stefnumótandi ákvörðun sem byggir á heildstæðu mati á rekstri, fjármögnun, mannauði og ábyrgð gagnvart framtíðarnotendum og rekstraraðilum.

8.2 Þjónustuhögun

Verkkaupi tekur ekki við hugbúnaði til reksturs sem samsettur er úr smáþjónustum (e. micro/nano services). Bakendakóði skal vera útfærður samkvæmt þjónustuhögun (e. service oriented architecture) en með áherslu á stærri þjónustueiningar.

Lagt er til að högun bakendaþjónusta miðist við lóðréttar sneiðar (e. vertical slice architecture) frekar en láréttar lagskiptingar þar sem hentar. Hvatt er til að skoðuð sé REPR högun (e. request endpoint response) fyrir hefðbundna WebAPI högun frekar en MVC höganir (e. model-view/viewmodel-controller).

Nánari upplýsingar um REPR högun:

- https://www.apitemplatepack.com/docs/introduction/repr-pattern/
- https://deviq.com/design-patterns/repr-design-pattern

Huga skal að því að nota viðeigandi tímabundnar gagnageymslur (e. caching) í þjónustum á skipulagðan hátt til að flýta fyrir afgreiðslu og draga úr álagi á gagnagrunnskerfum þar sem mögulegt er.

8.3 OpenAPI og forritunarskil

Allar þjónustur skulu hafa OpenAPI skilgreiningar sem lýsa forritunarskilum þeirra. Sjá viðauka „Kröfur til OpenAPI skilgreininga" fyrir fulla kröfulýsingu.

8.4 Gagnasnið

Gögn sem eru send og móttekin af þjónustum skulu vera á JSON sniði. Innri þjónustur geta nýtt sér gRPC/Protobuf í samskiptum sín á milli ef við á. Ekki skal gera greinamun á stórum og litlum stöfum í svæðaheitum í JSON skeytum (t.d. „data", „Data", „DATA" eru allt sama svæðið).

9. Viðauki - Þolgæði, dæmi og útfærslur

Leitast skal við að nýta forritunarsöfn til einföldunar á samskiptum við ytri API þjónustur og gagnagrunna og til að sjá um að útfæra þolgæðavirkni (t.d. retry og circuit-breaking).

Í þolgæðum þá hafa í huga að nota eftirfarandi mynstur

- Endurtekningar (e. retry). Útfæra skal lágmarks endurtekningar á fyrirspurnum. Endurtekningar skulu nýta sér bæði jittering og staggered backoff periods.

- Ekki skal útfæra sérsmíðaðan þolgæðakóða, forritarar skulu nota viðurkennd forritunarsöfn, sbr
- .NET: Polly.NET
- Typescript: Cockatiel eða Polly-js
- Java: Resilience4j

Í samskiptum við API þjónustur skal nota eftirfarandi forgang þegar samskiptalag er hannað

- Nýting á OpenAPI skilgreiningum við sjálfvirka smíði á forritunarkóða (e. code generation). Þetta á sérstaklega við framendakóða.
- Nýting á forritunarsöfnum sem hjúpa HTTP samskipti, t.d. fyrir C# þá ber að skoða að nota Flurl, Refit eða Resharp.
- Útfærsla á samskiptum beint á móti HTTP klösum í Java og .NET (sbr HttpClient í .NET).

10. Viðauki - Skipulag prófana og tæknilegar útfærslur

Þessi viðauki lýsir tæknilegu skipulagi prófana, nafnareglum, möppuskipulagi prófunarkóða og reglum um undanskilinn kóða. Bindandi þekjumörk og gæðaviðmið eru skilgreind í kafla 13 (Hugbúnaðarprófanir) og viðauka „Kóðastíll og gæðatól."

10.1 Skipulag prófunarkóða

Einingaprófanir skulu vera geymdar í sér möppu undir Tests/, skipt upp í sér project (C#), sér rótarpökkum (Java) eða í sér rótarmöppum/namespace (önnur mál) eftir því hvers tegundar prófanirnar eru.

Prófunartegund	**Staðsetning**
Einingaprófanir	Tests/UnitTests/
Samþættingarprófanir	Tests/IntegrationTests/
Viðmótsprófanir	Tests/UITests/
Handvirkar prófanir	Tests/ManualTests/

Uppbygging einingaprófana skal endurspegla möppuskipulag lausnarinnar, en hafa rótarmöppuna Tests/UnitTests/.

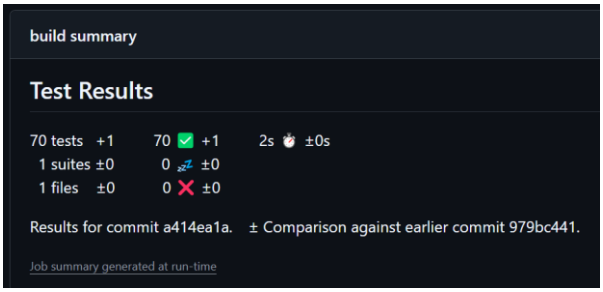
Uppbygging samþættingarprófana skal endurspegla ytra skipulag lausnarinnar (URL path), en hafa rótarmöppuna Tests/IntegrationTests/.

10.2 Prófunargögn

Prófunargögn fyrir einingaprófanir skulu fylgja forritunarkóða og vera hluti af einingaprófunarverkefninu. Prófunargögn skulu sitja undir rótarmöppu verkefnisins í Tests/UnitTests/TestData og endurspegla möppuskipulag lausnarinnar.

10.3 Niðurstöður prófana

Niðurstöður einingaprófana skulu vera teknar saman og liggja skýrt fyrir í niðurstöðum úr sjálfvirkum GitHub Actions ferlum. Í það minnsta skal keyrslan innihalda „Test Results" job sem tekur saman niðurstöður einingaprófana á skýran og hnitmiðaðan hátt.

Mynd: Dæmi um Test Results samantekt úr GitHub Actions

10.4 Samþættingarprófanir

Öll forritunarskil (APIs) skulu innihalda viðeigandi samþættingarprófanir fyrir alla endapunkta sem eru aðgengilegir.

Þjónustur skulu vera prófanlegar á sjálfvirkan hátt óháð ytri auðkenningarþjónustum.

11. Prófunarrammar

Einingapróf skulu vera skrifuð í viðurkenndu prófunarframeworki, t.d. xUnit, jUnit eða sambærilegu. Óheimilt er að nota heimasmíðað eða óreynt framework til einingaprófana sem hluta af hugbúnaðarlausninni, né nota framework sem var smíðað af verksala og ætlað fyrir önnur verkefni.

11.1.1 Nafnareglur prófana

Einingapróf skulu fylgja nafnahefðum eins og þær eru skilgreindar af Microsoft: https://learn.microsoft.com/en-us/dotnet/core/testing/unit-testing-best-practices#naming-your-tests

Nöfn skulu vera samansett af þremur hlutum:

Hluti	Lýsing	Dæmi
Nafn falls	Nafnið á fallinu sem verið er að prófa	Add
Tilvik	Tilvikið sem verið er að prófa	SingleNumber
Niðurstaða	Væntanleg niðurstaða úr prófinu	ReturnsSameNumber

Samansett: `Add_SingleNumber_ReturnsSameNumber`

11.2 Undanskilinn kóði frá einingaprófunum

Heimilt er að undanskilja afmarkaðan kóða frá einingaprófunum, enda liggi fyrir rökstutt og samþykkt mat tæknilegra sérfræðinga verkkaupa.

11.2.1 Kröfur um rökstuðning

Þegar kóði er undanskilinn frá einingaprófunum verður rökstuðningur (justification) að fylgja í kóðanum sjálfum. Rökstuðningur skal vera á ensku og lýsa á stuttan og skýran hátt hvers vegna kóðinn er undanskilinn.

C# dæmi:

```
[ExcludeFromCodeCoverage(Justification = "Class inherited from external
system, code not modified to maintain parity with original implementation")]
public class ExternalLegacyAdapter
{
    // ...
}
```

Dæmi um ásættanlegan rökstuðning:

Rökstuðningur	**Hvenær á við**
"Auto-generated code from OpenAPI specification"	Sjálfvirkt gerður kóði úr OpenAPI skilgreiningu
"Thin wrapper over external library with no custom logic"	Hjúpun á ytri safni án eigin rökfræði
"Class inherited from external system, code not modified"	Kóði yfirtekinn frá ytra kerfi, óbreyttur
"DI registration module with no testable logic"	DependencyInjection skráningarkóði

Dæmi um óásættanlegan rökstuðning:

Rökstuðningur	**Hvers vegna óásættanlegt**
"Too complex to test"	Flækjustig er ástæða til að prófa, ekki til að sleppa
"Will add tests later"	Prófanir skulu fylgja kóða við skil
"Not important"	Kóði sem er hluti af lausn er alltaf mikilvægur
(Enginn rökstuðningur)	Rökstuðningur er skylda

11.2.2 Eftirlit

Sjálfvirkir gæðaferlar verkkaupa geta greint ExcludeFromCodeCoverage notkun og flaggað tilvikum sem skortir rökstuðning eða nota óásættanlegan rökstuðning. Slík tilvik eru meðhöndluð í kóðarýni.

12. Viðauki - Stöðluð forritunarstöfn verkkaupa

Forritunarsöfnin eru gefin út í lokuðu GitHub Package Registry. Hægt er að fá upplýsingar um aðgang að þessu safni frá sérfræðingum eða verkefnastjórum verkkaupa. Eftirfarandi listi inniheldur einungis helstu söfn verkaupa og er ekki tæmandi.

12.1 Gagnagrunnstengingar og ORM

Tilgangur	Nafn	Lýsing
Gagnagrunnstengingar	library-dapper-package-nuget	Hjálparföll fyrir Dapper.NET gagnagrunnstengingar, þ.m.t. DI skráningu, bulk insert aðgerðir, ORM vörpun og endurteknir (retry) aðgerðir með Polly.NET

12.2 API og endapunktar

Tilgangur	Nafn	Lýsing
FastEndpoint viðbætur (REPR)	library-fastendpoints-package-nuget	Staðlaðar útfærslur fyrir FastEndpoints ramma, þ.m.t. DI skráningu, villuleit (validators), Swagger stillingar og leiðahjálpar
Version endapunktur (REPR)	library-fastendpoints-versionendpoint-package-nuget	Staðlaður /version endapunktur fyrir FastEndpoints verkefni sem birtir útgáfu og smíðaupplýsingar
Version endapunktur (RCL)	library-rcl-versionendpoint-package-nuget	Staðlaður /version endapunktur fyrir ASP.NET Razor verkefni
Version endapunktur (WebAPI)	library-versionendpoint-package-nuget	Staðlaður /api/version endapunktur fyrir Controller og Minimal API verkefni

12.3 Logging, mælingar og keyrslustaða

Tilgangur	Nafn	Lýsing
Structured Logging	library-serilog-package-nuget	Staðlaðar Serilog og Coralogix útfærslur með DI skráningu og sérsniðnum Coralogix sink
Afkastamælingar	library-prometheus-package-nuget	Prometheus mælingatöku fyrir gagnagrunna, skyndiminni og API beiðnir með stöðluðum endapunktum

Stöðuendapunktar (K8s)	library-healthchecks-package-nuget	Staðlaðar ASP.NET heilsuathuganir með /system/ready og /system/alive endapunktum

12.4 ASP.NET middleware og pipeline

Tilgangur	Nafn	Lýsing
ASP Request Pipeline þjónustur	library-aspmiddleware-package-nuget	ASP.NET middleware fyrir fylgni-ID, aðgerða-ID, lotu-ID og X-Road hausum, auk villumeðhöndlunar

12.5 Prófanir

Tilgangur	Nafn	Lýsing
Einingaprófanir	library-unittestframework-package-nuget	Hjálparföll fyrir einingaprófanir með Moq útfærslum fyrir Dapper og aðgang að csproj stillingum

12.6 Auðkenning og heimildir

Tilgangur	Nafn	Lýsing
API-lykla auðkenning	library-apikeyauthentication-package-nuget	Staðlað API lykla auðkenningarkerfi fyrir ASP.NET Core með skyndiminni og gagnagrunnstengingu
Rafræn skilríki	library-islandisauthentication-package-nuget	Island.is OpenID auðkenningarflæði fyrir Razor og MVC verkefni með kökustjórnun
Grunnauðkenning	library-coreauthentication-package-nuget	Fjölstefnu auðkenning með kvikri stefnuvali og staðlaðri kökuauðkenningu
Saga auðkenning	library-sagaauthentication-package-nuget	Auðkenning gegnum Saga JWT tóka og Hekla lotukökur fyrir samþættingu við sjúkraskrákerfi
Heimildaþjónusta SDK	library-authorizationservicesdk-package-nuget	SDK til að tengjast heimildaþjónustu API með DI skráningu og stillingum

12.7 DI og arkitektúr

Tilgangur	Nafn	Lýsing
Dependency Injection og ServiceRepository högun	library-dependencyinjection-package-nuget og library-dependencyinjection-	Stöðluð útfærsla á ServiceRepository högun. Allar þjónustur skulu nýta sér þessa högun til að forðast miðstýringu á DI skilgreiningum.

	abstractions-package-nuget	
Stöðluð grunnvirkni	library-standardproviders-package-nuget	DI-inndælanlegir veitendur fyrir DateTime, Guid, Stopwatch, JSON og öryggisaðgerðir

12.8 Notendaviðmót og framendi

Tilgangur	Nafn	Lýsing
Notendaviðmót, almennir íhlutir	library-landlaeknirui-package-nuget	TagHelper útfærslur fyrir UI íhlutasafn verkkaupa ætlað almennum lausnum (t.d. takkar, hleðsluvísar, inntaksreitir). *Athugið: nafn pakka mun breytast.*
Notendaviðmót, íhlutir fyrir heilbrigðisstarfsfólk	library-landlaeknirui-hcp-package-nuget	TagHelper útfærslur fyrir UI íhlutasafn verkkaupa ætlað lausnum fyrir heilbrigðisstarfsfólk (HCP). *Athugið: nafn pakka mun breytast.*
HTMX og Razor samvirkni (RCL)	library-asprclextensions-package-nuget	HTMX og Razor hjálparföll, þ.m.t. ViewBag viðbætur, QueryString aðstoð o.þ.h.
Kóðaaðstoð (RCL)	library-asprclsourcegenerators-package-nuget	Sjálfvirkir kóðaframleiðendur fyrir Razor Class Libraries sem búa til sterktegunduð nöfn
Þýðingar (RCL)	library-asprcllocalization-package-nuget	Stuðningur við staðfærslu (localization) í Razor Class Libraries með sérsniðnum resource localizer

12.9 Þolgæði og HTTP

Tilgangur	Nafn	Lýsing
Þolgæðisútfærslur og HTTP viðbætur	library-httpextensions-package-nuget	HTTP viðbætur með Polly.NET endurtekningu, ProblemDetails stuðningi og netþjónastillingum

12.10 Skipanalínuviðmót

Tilgangur	Nafn	Lýsing
Skipanalínuviðmót	library-spectre-package-nuget	Spectre.Console útfærslur fyrir CLI forrit með litaðri útprentun og framvinduvísum

13. Viðauki - Geymsla leyndarmála

Þessi viðauki lýsir hvernig skuli meðhöndla leyndarmál (secrets) í þróun, sjálfvirknivæðingu og keyrslu hugbúnaðarlausna fyrir verkkaupa. Markmiðið er að tryggja öryggi, einfaldleika og fyrirsjáanleika, án þess að búa til óþarfa flækjustig í þróun eða rekstri.

13.1 Hvar eru leyndarmál geymd?

Samhengi	**Lausn**
CI ferlar (GitHub Actions)	GitHub Secrets
Keyrsla í Kubernetes	HashiCorp Vault
Forritunarkóði	Aldrei
Docker images	Aldrei

13.2 GitHub Actions (CI ferlar)

Í sjálfvirknipípum í GitHub skal notast við GitHub Secrets.

- Fyrst skal meta hvort hægt sé að geyma secrets á organization-stigi, þannig að:
    - fleiri en ein kóðageymsla geti samnýtt gildin,
    - samræmi náist milli verkefna.
- Ef það er ekki mögulegt, má nota secrets á repository-stigi.

GitHub Secrets eru eingöngu ætluð í build ferlum, prófunum og pakkasmíði.

Þau skulu aldrei:

- vera skrifuð í skrár,
- send áfram í Docker images,
- notuð beint í keyrsluumhverfi Kubernetes.

13.3 Kubernetes og Vault (keyrsluumhverfi)

Allar lausnir sem keyra í Kubernetes skulu nota HashiCorp Vault, sem er uppsett fyrir hvert Kubernetes cluster.

Engin leyndarmál skulu vera:

- í Kubernetes YAML skrám,
- í GitHub,
- í Docker images,
- í environment breytum sem eru committed.

Leyndarmál eru lesin úr Vault rétt áður en þjónusta er ræst.

Vault er eini sannleikurinn (single source of truth) fyrir:

- lykilorð,
- API-lykla,
- tengistrengi,
- vottorð og önnur viðkvæm gildi.

13.4 .NET lausnir, appsettings.json (aðalleið)

Fyrir allar nýjar lausnir (og endurbætur á eldri) er eftirfarandi leið sjálfgefin og æskileg.

- Allar stillingar, þar með talin leyndarmál, eru skilgreindar í appsettings.json.
- Engar sértækar environment breytur eru notaðar til að sækja stillingar, nema sérstök krafa sé um annað.
- Leyndarmál eru ekki brotin niður í stök gildi, heldur geymd sem heilt appsettings.json skjal.

13.4.1 Geymsla í Vault

Fyrir hvert umhverfi (PreProd, Production) er geymt sérstakt appsettings.json í Vault.

Vault-slóð skal vera á eftirfarandi formi:

services/data/NAFN-Á-ÞJÓNUSTU/appsettings.json

13.4.2 Hleðsla í forriti

.NET þjónustur skulu reyna að hlaða inn yfirskriftarskrá (appsettings.override.json) ef hún er til staðar.

Dæmi (Program.cs):

```
builder.Configuration
       .AddJsonFile("appsettings.json", optional: false)
       .AddJsonFile("appsettings.override.json", optional: true)
       .AddEnvironmentVariables();
```

Athugið: Environment variables eru ekki hluti af sjálfgefnu mynstri nema verkefni krefjist þess sérstaklega.

13.4.3 Kubernetes keyrsla

Í Kubernetes stillingum er ENTRYPOINT þjónustunnar yfirskrifað þannig að appsettings.json úr Vault sé skrifað sem appsettings.override.json inn í container áður en þjónustan er ræst.

Dæmi:

```
args: [ "cp /vault/secret/appsettings.json appsettings.override.json &&
dotnet Digital.Health.MY-AWESOME-SERVICE.dll" ]
```

13.4.4 Environment breytur, takmörkuð notkun

Environment breytur skulu aðeins notaðar:

- þegar um er að ræða almenn, óviðkvæm gildi, eða
- þegar ytri tækni eða rekstrarkröfur gera það óhjákvæmilegt.

Ef environment breytur eru notaðar:

- Sama nafn skal notað í öllum umhverfum (t.d. API_URL, ekki API_URL_PROD, API_URL_TEST).
- Óviðkvæm gildi skulu vera skilgreind í Kubernetes stillingum (values.yaml o.þ.h.).
- Environment breytur skulu aldrei innihalda:
    - lykilorð,
    - API-lykla,
    - tengistrengi,
    - önnur viðkvæm gögn.

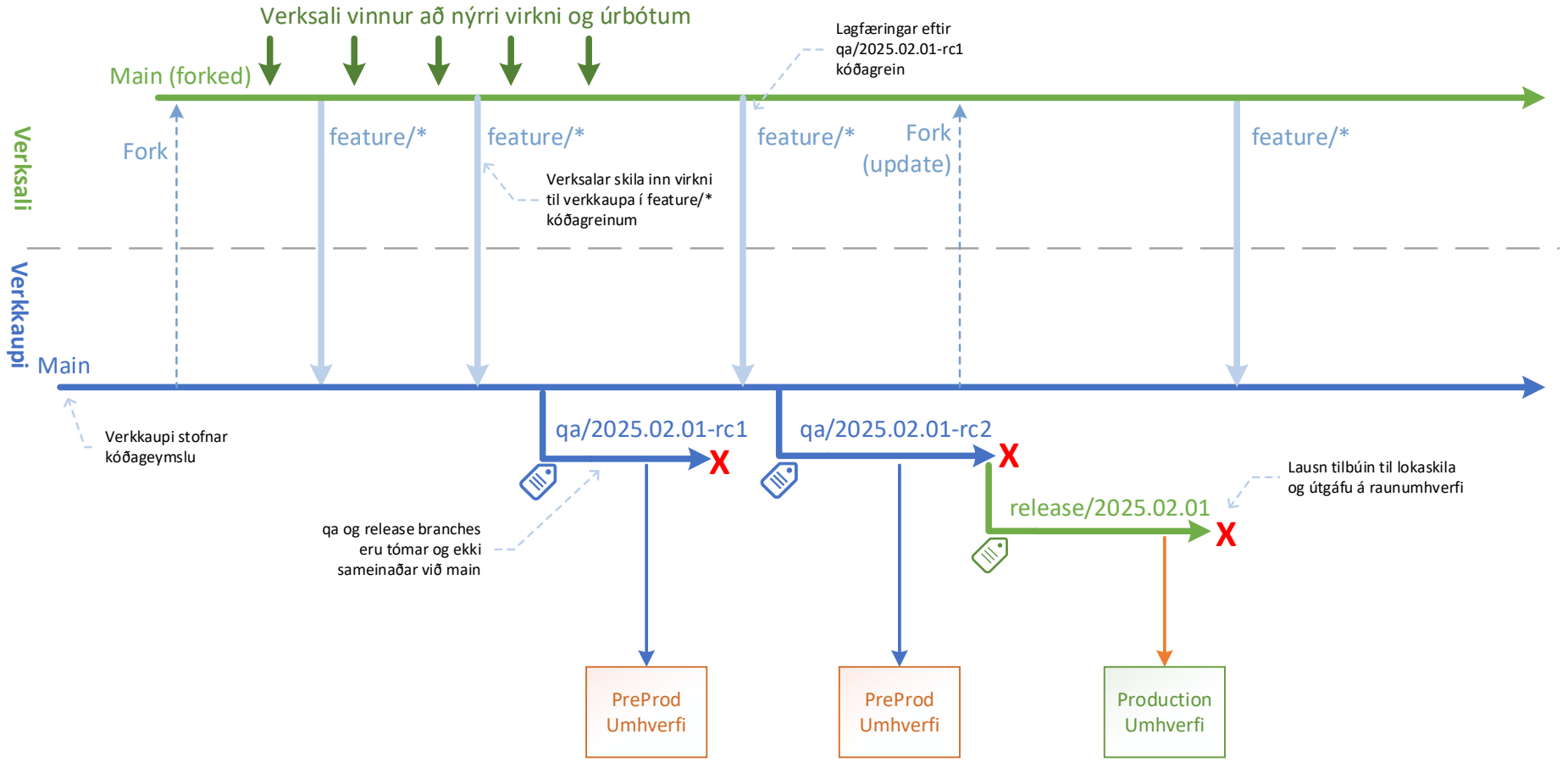
13.5 Legacy lausnir (fyrir tíma þróunarhandbókar)

Þessi kafli á eingöngu við eldri lausnir sem voru smíðaðar áður en núverandi þróunarhandbók tók gildi.

- Eldri JavaScript eða önnur legacy kerfi mega áfram nota environment breytur samkvæmt eldri mynstrum.
- Slíkar lausnir skulu:
    - sækja allar stillingar á einum stað í kóða,
    - safna þeim í immutable configuration object,
    - ekki lesa environment breytur dreift um kóðann.

Allar nýjar lausnir skulu fylgja .NET / appsettings / Vault leiðinni.

14. Viðauki - Samspil kóðagreina og skila

Útgáfa á Keyrslu umhverfi er byggt á nafni á kóðagrein

Í þeim tilvikum þar sem þörf er á að halda utan um margar langlífar útgáfugreinar (t.a.m. þar sem samþætt er við ytri hugbúnaðarútgáfur) þá skal viðhalda einni aðal grein fyrir hverja major útgáfu en annars fylgja sama ferli. Nýjasta major útgáfa skal ávallt vera á main grein. *Sjá EHDS verkefni.*

15. Viðauki, Kóðastíll og gæðatól, verkfæri, stillingar og reglusett

Þessi viðauki lýsir þeim verkfærum, stillingum og reglusettum sem verkkaupi notar til að tryggja samræmi og gæði í forritunarkóða. Viðaukinn er ætlaður forriturum og tæknifólki verksala til hliðsjónar við uppsetningu þróunarumhverfa.

15.1 Sjálfvirk samræming og kóðastíll (linting)

Allur kóði sem skilað er til verkkaupa fer í gegnum sjálfvirka samræmingu og stílaðlögunarforrit (linting). Verkkaupa notar eftirfarandi tól:

Tól	Hlutverk	Tengill
SonarCloud	Miðlæg kóðagreining, gæðahlið og öryggisgreining	https://www.sonarsource.com/products/sonarcloud/
SonarLint	Staðbundin kóðagreining í þróunarumhverfi forritara	https://www.sonarsource.com/products/sonarlint/ide-login/

Mælt er með að allir forritarar verksala tengi SonarLint við SonarCloud verkefni verkkaupa til að fá samræmda endurgjöf á meðan þróun stendur.

15.2 C# (aðalforritunarmál)

Tól / Reglusett	Lýsing
Roslyn Analyzers (StyleCop)	Kóðastílsgreining og arkitektúrreglur
global.ruleset	Grunnstillingar frá verkkaupa; notaðar sem upphafspunktur

Verksali fær aðgang að global.ruleset stillingum verkkaupa við upphaf verkefnis.

Heimilt er að slökkva á ákveðnum stílreglum ef þörf krefur, en slíkt skal gerast í samráði við sérfræðinga verkkaupa og vera skjalfest.

15.3 TypeScript / JavaScript

Eftirfarandi kröfur gilda um allan TypeScript- og JavaScript-kóða sem fylgir lausn til verkkaupa, óháð völdu framendalagi. Þær ná því einnig til hjálparkóða í HTMX, til React-verkefna samkvæmt kafla 8.2.2, til eldri lausna og til lausna sem hafa fengið formlega undanþágu.

15.3.1 ESLint, grunnreglusett

Verkkaupi birtir ESLint-reglusett í sniðmátskóðageymslum sínum. Reglusett verksala skal byggja á því reglusetti og keyra á studdri (major) útgáfu ESLint með flat config (eslint.config.js). Eldra sniðið (.eslintrc) er ekki lengur stutt af ESLint og telst ekki fullnægjandi.

Reglusett verkkaupa byggir á eftirfarandi. Taflan er til upplýsingar; bindandi er reglusettið sjálft eins og það er birt hverju sinni.

Tól / Reglusett	Lýsing	Á við
ESLint	Kóðastílsgreining, keyrð með flat config (eslint.config.js)	Allar TS/JS lausnir
Reglusett verkkaupa	Grunnstillingar frá verkkaupa, sóttar úr sniðmátskóðageymslu og notaðar sem upphafspunktur	Allar TS/JS lausnir
@eslint/js (recommended)	Grunnreglur ESLint um réttleika	Allar TS/JS lausnir
typescript-eslint (strict-type-checked og stylistic-type-checked)	Týpumeðvitaðar reglur; skulu vísa í tsconfig verkefnisins	Allar TypeScript lausnir
eslint-plugin-import með no-restricted-paths	Framfylgir innflutningsstefnu milli laga, sjá þróunarhandbók kafla 9.5.5	Allar TS/JS lausnir

Snið kóða, svo sem inndráttur, línulengd og gæsalappir, heyrir undir Prettier eða sambærilegt verkfæri en ekki undir ESLint. Útlitsreglur skulu ekki vera virkar í ESLint. Sniðið er athugað sérstaklega í útgáfuferlum CI/CD.

Verksali fær aðgang að reglusetti verkkaupa við upphaf verkefnis. Heimilt er að slökkva á einstökum reglum ef þörf krefur, en slíkt skal gerast í samráði við sérfræðinga verkkaupa og vera skjalfest.

Reglusett og viðbætur þriðja aðila sem ekki er lengur viðhaldið skulu ekki notuð. Verksali ber ábyrgð á að þau reglusett sem lausnin notar séu í virkri þjónustu og samhæf þeirri útgáfu ESLint sem lausnin keyrir.

15.3.2 ESLint, viðbótarreglur fyrir React-verkefni

React-verkefni (kafli 8.2.2) skulu einnig nota eftirfarandi ESLint viðbætur:

Tól / Reglusett	Lýsing
eslint-plugin-react	React-sértækar reglur
eslint-plugin-react-hooks	Reglur fyrir rétta notkun React Hooks. Útgáfa viðbótarinnar skal styðja þá React-útgáfu sem lausnin notar
eslint-plugin-jsx-a11y	Aðgengisreglur fyrir JSX; hluti af aðgengiskröfum kafla 14

Allar React-sértækar ESLint reglur skulu vera virkjar sem villur (errors), ekki viðvaranir. Undantekningar skulu vera skjalfestar og samþykktar af verkkaupa.

Aðgengisreglurnar teljast hluti af sjálfvirkum aðgengisprófunum samkvæmt kafla 14.3.

15.4 Meginregla um viðvaranir

Öll samræmingar- og stílaðlögunarforrit skulu vera stillt þannig að viðvaranir séu meðhöndlaðar sem villur (*treat warnings as errors*).

Þetta á við um:

- þýðanda (compiler),
- kóðagreiningu (static analysis),
- stílreglur (linting).

Snið kóða (formatting) heyrir ekki undir þessa reglu heldur er athugað sérstaklega með Prettier eða sambærilegu verkfæri í útgáfuferli CI/CD. Útlitsreglur skulu ekki vera virkjar í ESLint, enda er þeim ætlað annað hlutverk en að finna villur.

Mælt er með að forritarar verksala stilli þróunarumhverfi sín á sama hátt til að forðast óþarfa endurvinnu við skil.

15.5 Þýðistillingar (compiler settings)

Eftirfarandi stillingar eru prófaðar sjálfvirkt af gæðaferlum verkkaupa við hverja breytingabeiðni. Verksali ber ábyrgð á að þessar stillingar séu til staðar og réttar í lausn sinni.

15.5.1 C#, .csproj eða Directory.Build.props

Stilling	**Krafa**
TreatWarningsAsErrors	true
CodeAnalysisRuleSet	Til staðar; vísar í global.ruleset frá verkkaupa
GenerateDocumentationFile	Til staðar

Eftirfarandi NuGet pakkar skulu vera hluti af lausn:

Pakki	**Tilgangur**
StyleCop.Analyzers	Stílgreining
StyleCop.CSharp.Async.Rules	Async-sérstakar stílreglur
Microsoft.CodeAnalysis.NetAnalyzers	.NET greiningarreglur

15.5.2 TypeScript, tsconfig.json

Eftirfarandi stillingar gilda um allar lausnir sem innihalda TypeScript-kóða, þar á meðal eldri lausnir, lausnir með formlega undanþágu og React-framendaverkefni (kafli 8.2.2). Sömu stillingar gilda í jsconfig.json þar sem eldri lausn er skrifuð í JavaScript og týpur athugaðar með JSDoc.

Eftirfarandi stillingar skulu allar vera settar á true: strict, noImplicitReturns, noUnusedLocals, noUnusedParameters, exactOptionalPropertyTypes, noUncheckedSideEffectImports (sjá athugasemd).

Stillingin `strict` felur í sér alwaysStrict, noImplicitAny, strictNullChecks, strictFunctionTypes og useUnknownInCatchVariables. Þær skal ekki telja upp sérstaklega og óheimilt er að slökkva á þeim hverri fyrir sig.

Athugið: Stillingar sem krefjast tiltekinnar lágmarksútgáfu þýðanda gilda frá þeirri útgáfu og síðar. Sem dæmi má nefna að stillingin noUncheckedSideEffectImports krefst TypeScript 5.6

eða nýrra og er ekki bindandi í lausnum á eldri þýðanda; í slíkum lausnum skal skjalfesta hvaða útgáfa er notuð og hvenær áætlað er að uppfæra.

15.5.3 Viðbótarreglur fyrir React-verkefni

Í React-verkefnum skal einnig setja eftirfarandi stillingar í tsconfig.json. Sumar þeirra taka ólík gildi eftir því hvort um er að ræða React-einingar eða hýst React-viðmót, enda þýðir þýðandi TypeScript sjálfur í fyrra tilvikinu en pökkunarverkfæri í því síðara:

Stilling	**Gildi**	**Ástæða**
jsx	react-jsx	Þýðandi TypeScript þýðir JSX. Gildir bæði um React-einingar og hýst React-viðmót
module	nodenext í React-einingum; ESNext í hýstu React-viðmóti	Í React-einingum les vafrinn úttakið beint. Stillingin nodenext krefst þess að tilvísanir milli skráa beri .js endingu og þýðandinn stöðvar því slóðir sem myndu skila 404 í vafra. Í hýstu React-viðmóti sér pökkunarverkfærið um slóðirnar
moduleResolution	bundler; á aðeins við í hýstu React-viðmóti	Í React-einingum leiðir stillingin af module: nodenext og skal ekki sett sérstaklega. Stillingin bundler heimilar tilvísanir án skráarendingar og á því ekki við þar sem vafrinn les úttakið beint
isolatedModules	true	Tryggir að hver skrá sé þýdd sjálfstætt
target	ES2020 eða nýrra	Nútíma vafrastuðningur
noEmit	false í React-einingum; true í hýstu React-viðmóti	Í React-einingum er þýðingin hluti af smíði .NET lausnarinnar. Í hýstu React-viðmóti annast pökkunarverkfærið þýðinguna og þá er þýðandinn eingöngu notaður til týpuathugunar
outDir	wwwroot/js	Þýdd útgáfa React-eininga. Á aðeins við í React-einingum
paths	vísun á .d.ts skrár afritaðra safna	Engin node_modules mappa er í kóðageymslunni í React-einingum og því þarf að vísa beint á týpuskilgreiningar safnanna. Á aðeins við í React-einingum
sourceMap	Á aðeins við í React-einingum	Í hýstu React-viðmóti er noEmit: true og stillingin hefur engin áhrif; sourceMap skrár verða þá til á vegum pökkunarverkfærisins og er stýrt af stillingum þess. Krafan í kafla 8.2.2.10 stendur óbreytt.

exactOptionalPropertyTypes	Æskileg í nýjum lausnum.	Ekki bindandi í hýstu React-viðmóti þar sem týpur eru myndaðar sjálfvirkt úr OpenAPI-skilgreiningum eða þar sem lausnin styðst við ytra íhlutasafn, enda lýsa slíkar týpur valfrjálsum eigindum með `?:` og taka við `undefined`. Sé stillingin höfð `false` skal það rökstutt í arkitektúrákvörðun.

Í React-einingum skal skrá package.json með stillingunni "type": "module" í möppunni Frontend/. Sú skrá er einungis merking um að skrárnar séu ES-einingar; hún hefur engin dependency og engin npm-skipun er keyrð vegna hennar.

Viðbótarreglur (óbreyttar frá fyrri útgáfu):

- Ekki má slökkva á undirstillingum sem heyra undir yfirstillingar (t.d. ekki setja strict=true og svo strictFunctionTypes=false).
- Ef allowJS er sett á true verður checkJs einnig að vera true.

15.6 Gæðahlið, sjálfgefin viðmið

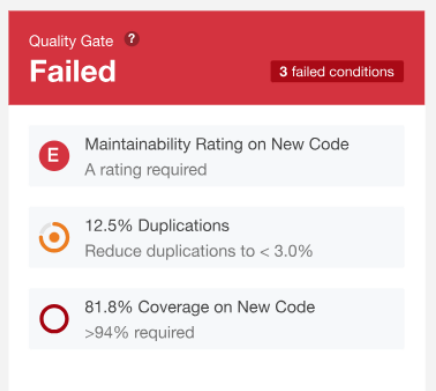
Eftirfarandi gæðaviðmið eru sjálfgefin í gæðahliðum verkkaupa og gilda fyrir allar lausnir nema annað sé sérstaklega samþykkt:

Viðmið	**Gildi**
Einingaprófanir, þekja á nýjum kóða	≥ 80%
Einingaprófanir, heildarþekja	≥ 65%; má ekki lækka milli útgáfa
Viðvaranir í kóðagreiningu	Meðhöndlaðar sem villur
Alvarlegar Docker öryggisathugasemdir	Engar á „Critical" stigi

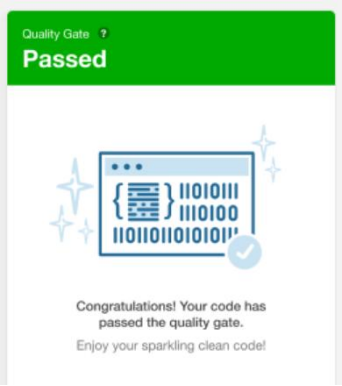
Gæðahlið nota *clean-as-you-code* aðferðarfræði: kóði í breytingabeiðni er borinn saman við núverandi stöðu í kóðagrunninum. Þetta tryggir að gæði batni jafnt og þétt án þess að leggja á verksala vandamál í ótengdum eldri kóðahlutum.

15.6.1 Dæmi um gæðahliðsniðurstöður

Eftirfarandi skjámyndir sýna dæmi um niðurstöður gæðahliðs í kóðagreiningu verkkaupa.

Gæðahlið sem hefur hafnað kóðaskilum

Gæðahlið sem samþykkti kóðaskil

Ef gæðahlið hafnar breytingabeiðni uppfyllir kóðinn ekki lágmarks gæðakröfur og skilum er hafnað. Verksali ber ábyrgð á að lagfæra og endursenda.

15.7 Öryggisprófanir á Docker einingum

Allar Docker einingar fara í gegnum sjálfvirkar öryggisprófanir. Breytingabeiðni er hafnað ef athugasemdir finnast á hæsta viðvörunarstigi (Critical).

Tegund prófunar	Lýsing
Grunneiningar (base image)	Greining á grunn Docker einingum sem notaðar eru
Þriðja aðila pakkar	Greining á stýrikerfispökkum og forritunarsöfnum sem grunneiningar stóla á

Viðbótarprófanir geta verið keyrðar í ákveðnum kringumstæðum að mati verkkaupa.

16. Viðauki, Lagskipting og möppuskipan lausna

Þessi viðauki skilgreinir staðlaða rótarmöppuskipan og lagskiptingu forritunarkóða í hugbúnaðarlausnum verkkaupa. Allur forritunarkóði skal vera skipulagður undir þessum rótarmöppum. Enginn kóði skal liggja beint undir rót kóðageymslu nema þar sem sérstaklega er þörf og skilgreint (t.d. src/).

16.1 Rótarmöppuskipan

Mappa / Skrá	Á við um	Lýsing
Clients/	Allt	Entry points hugbúnaðarins (exe, entry dll). Inniheldur þau project sem útfæra aðalræsingu.
Core/	Allt	Kjarnavirkni og innsta lag domain lagskiptingarinnar. Contracts (request/response), sameiginleg configuration og

		interfaces. Hvatt er til að aðgreina contract klasa í sér möppu eða project.
DependencyInjection/	Allt	Kóði sem tengist Dependency Injection og IoC. Skráning á einingum og týpum.
Docs/	Allt	Skjölun fyrir lausnina og allar myndir sem henni tengjast.
Endpoints/ eða Controllers/	Bakendi	Ysta lag beiðna og svara (request/response). Ef REPR högun er notuð skal nota Endpoints/; ef MVC högun er notuð skal nota Controllers/. Skrár skulu flokkaðar í möppur eftir virknisviði.
Pages/	Framendi (SSR)	Eiginlegar síður eða viðmót í framendalausninni. Aðgreindar í ASP.NET Areas fyrirkomulag og Razor Class Library (RCL) högun.
Infrastructure/	Allt	Hjúpun á ytri forritunarsöfnum. Project skulu byrja á forskeytinu Library. og hjúpa þriðja aðila forritunarsöfn.
Managers/	Allt	Flæðistjórnunarkóði, límið milli Endpoints/ og Repositories/. Inniheldur klasa sem lýsa aðgerðarflæði, nota Repository til að sækja gögn og umbreyta í domain módel.
Repositories/	Allt	Gagnasókn í ytri kerfi. Project flokkuð eftir gagnaveitu: DataAccess (gagnagrunnar), ApiAccess (ytri API), StreamAccess / QueueAccess (biðraðir), FileAccess (skrár). Vinnur með data módel en ekki domain módel.
Services/	Allt	Þjónustuklasar: bakgrunnsþjónustur, möppunarþjónustur og álíka sértæk virkni sem notuð er af Manager lagi.
SQL/	Bakendi	SQL kóði sem fylgir lausninni. Skipt upp eftir tilgangi og númerað eftir keyrsluröð (sjá viðauka um gagnagrunnskóða).
Tests/	Allt	Prófanir: Tests/UnitTests/, Tests/IntegrationTests/, Tests/UITests/ og aðrar tegundir. Uppbygging prófana skal endurspegla möppuskipulag lausnarinnar.
.github/	Allt	CI/CD sjálfvirkni (GitHub Actions workflows).
.kube/	Allt	Argo CD innviðakóði. Möppuuppbygging skal endurspegla GitOps repo skipulag.
.gitignore	Allt	Hvaða skrár eiga ekki að fara í git.
.dockerignore og Dockerfile	Allt	Docker pökkunarskipanir.
SonarLint.xml og global.ruleset	Allt	Linting og stillingar á gæðaeftirliti kóða.
README.md	Allt	Lýsing á hvað kóðageymslan hefur að geyma (sjá kafla *Hugbúnaðarskjölun*).
eslint.config.js og stillingaskrá Prettier	Lausnir með TypeScript	ESLint-reglusett og sniðstillingar framenda.

	eða JavaScript	

16.2 Meginreglur lagskiptingar

Hvert lag skal hafa afmarkað hlutverk og vera eins sjálfstætt og mögulegt er. Forðast skal hringháð (circular dependencies).

Eftirfarandi lagskipting gildir:

Lag	**Hlutverk**	**Má kalla á**
Clients/	Ræsing og uppsetning	Öll lög
Endpoints/ eða Controllers/	Móttaka beiðna, validation, HTTP samningar	Managers/
Managers/	Flæðistjórnun, viðskiptareglur	Repositories/, Services/
Services/	Hjálparþjónustur, möppun, bakgrunnsvinnslur	Repositories/, Core/
Repositories/	Gagnasókn og gagnaskrif	Infrastructure/, Core/
Infrastructure/	Hjúpun á ytri söfnum	Core/
Core/	Contracts, interfaces, skilgreiningar	Ekkert (innsta lag)

Viðskiptaflæði og kjarna-rökfræði (Managers/, Core/) skulu aldrei vera háð ysta lagi (Endpoints/, Clients/) eða gagnalagi (Repositories/).

16.3 Óheimil hugtök í skipulagi ASP.NET hlutans

Eftirfarandi hugtök og uppbygging skulu ekki koma fyrir í ASP.NET hluta lausnar. Um React-kóða gilda þess í stað mörkin í kafla 8.2.2 og möppuskipan hér að neðan:

Óheimilt	**Ástæða**
Hooks/ sem arkitektúrhugtak	React-hugtak; á ekki við í ASP.NET hluta lausnar
Client-side state-lög	Samræmist ekki server-side rendering í ASP.NET hlutanum
Framendaskipan sem byggir á Angular, Vue, Svelte eða sambærilegu	Óheimilar tæknilausnir

16.4 Möppuskipan React-kóða

Hýst React-viðmót (kafli 8.2.2) skal fylgja einföldu og fyrirsjáanlegu möppuskipulagi sem endurspeglar þau forritunarskil sem það sækir gögn til. Heiti undirmappa undir src/pages/, src/components/ og src/services/ skulu vera þau sömu og heiti virknisviðanna í Endpoints/ eða Controllers/ í bakendanum, svo lesandi rati beint úr viðmóti í forritunarskilin. Eftirfarandi skipulag gildir um hýst React-viðmót. React-einingar fylgja ekki þessu skipulagi; frumkóði þeirra er í möppunni Frontend/ og þýdd útgáfa í wwwroot/js/ í ASP.NET verkefninu:

Mappa	**Innihald**

src/components/	React-íhlutir, skipulagðir í undirmöppur eftir virknisviði með sömu heitum og í bakenda. Íhlutir sem notaðir eru þvert á virknisvið fara í components/Sameiginlegt/
src/pages/ eða src/views/	Skjámyndir og leiðarkerfi, skipulögð í undirmöppur eftir virknisviði með sömu heitum og í Endpoints/
src/hooks/	Sérsniðin React hooks (heimil í React-kóða)
src/services/ eða src/api/	Gagnasókn í forritunarskil bakenda. Ein skrá á hvert virknisvið, sem ber sama heiti og mappan í Endpoints/
src/locales/	Staðfæringaskrár (i18n)
src/types/	Týpur, myndaðar úr OpenAPI-skilgreiningum bakenda. Heiti fylgja samningum í Core/
public/	Á ekki við. Statískar skrár eru vistaðar í wwwroot í ASP.NET verkefninu
Tests/	Prófanir (Vitest/Jest)

Skipulagið skal vera einfalt og flatt. Djúpt möppuskipulag (meira en 3 stig) er óæskilegt og bendir til flækjustigs sem samræmist ekki kröfum um flækju við endursmíði í kafla 8.2.2.

Eftirfarandi hugtök og uppbygging eru óheimil í React-kóða:

Óheimilt	**Ástæða**
Store/, Redux/, Zustand/ eða álíka stöðustjórnunarlög	Ytri stöðustjórnunarsöfn óheimil í React-kóða
Server/, API/ eða middleware/ lög sem vísa til Node.js bakenda	Enginn Node.js bakendi í React-kóða
pages/api/ eða app/api/ (Next.js API routes skipulag)	Next.js óheimilt

16.5 Möppuskipan React-eininga

React-einingar eru hluti af ASP.NET verkefninu. Frumkóði þeirra er í möppunni Frontend/ í verkefninu og þýdd útgáfa hans í wwwroot/js/, í möppum sem bera sömu heiti og möppurnar undir Frontend/. Skipulagið endurspeglar Areas- og Razor Class Library-högun framendans þannig að hverju virknisviði fylgir ein mappa með sama heiti og viðkomandi Area eða Razor Class Library ber.

Slóð	**Lýsing**
Frontend/<Heiti>/Components/	React-íhlutir virknisviðsins (.tsx)
Frontend/<Heiti>/Services/	Köll á forritunarskil bakendans fyrir þetta virknisvið (.ts)
Frontend/<Heiti>/Types/	Týpuskilgreiningar fyrir þetta virknisvið (.ts og .d.ts)
Frontend/<Heiti>/<Heiti>.ts	Ræsing og miðlæg skráning eininga virknisviðsins (DI)

wwwroot/js/lib/	Afrituð söfn (React og önnur), vistuð í kóðageymslunni sem ES-einingar samkvæmt kafla 10.5.2 og hlaðin með import maps
wwwroot/js/<Heiti>/	Þýdd útgáfa kóða eininganna. Hún verður til við smíði .NET lausnarinnar og er ekki í útgáfustýringu

Sé virknisviðið útfært sem Razor Class Library gilda sömu reglur innan þess verkefnis: frumkóði í Frontend/ og þýdd útgáfa undir wwwroot. Hún er afhent á slóðinni _content/<Heiti>/js/ samkvæmt venjum ASP.NET.

Samsvörun milli laga er þessi:

- `Components/` svarar til `Pages/` í ASP.NET hlutanum og annast birtingu.
- `Services/` svarar til gagnasóknarlagsins (Repositories/ApiAccess) og annast köll á forritunarskil.
- `Types/` svarar til `Core/` og geymir samninga.
- `Managers/` hefur enga samsvörun. Flæðistjórnun og viðskiptareglur eru alltaf í bakendanum.

Virknisvið deila engum kóða nema því sem liggur í wwwroot/js/lib/. Þurfi tvö virknisvið sama íhlutinn er það vísbending um að hann eigi heima í Razor Class Library sem bæði virknisvið nota.

16.6 Skipulag prófunarkóða

Prófunarkóði skal vera skipulagður undir `Tests/` og endurspegla uppbyggingu lausnarinnar:

Prófunartegund	**Staðsetning**	**Uppbygging**
Einingaprófanir	Tests/UnitTests/	Endurspeglar möppuskipulag lausnar
Samþættingarprófanir	Tests/IntegrationTests/	Endurspeglar ytra skipulag (URL paths)
Viðmótsprófanir	Tests/UITests/	Skipulagt eftir viðmótssvæðum
Handvirkar prófanir	Tests/ManualTests/	Afrit af handvirkum prófunarskjölum ef við á
Prófunargögn	Tests/UnitTests/TestData/	Endurspeglar möppuskipulag lausnar

17. Viðauki, Kröfur til OpenAPI skilgreininga

Þessi viðauki lýsir kröfum til OpenAPI skilgreininga sem allar bakendaþjónustur verkkaupa skulu uppfylla. Skilgreiningarnar eru grundvöllur samþættingar, sjálfvirkrar prófunar, kóðagerðar og skjölunar.

17.1 Lágmarkskröfur

Allar OpenAPI skilgreiningar skulu að lágmarki innihalda eftirfarandi:

Þáttur	Krafa	Lýsing
Endapunktar	Allir skjalaðir	Allir aðgengilegir endapunktar skulu vera skilgreindir í OpenAPI skjalinu
Inntaksgögn	Lýst með JSON Schema	Allar beiðnir skulu hafa skilgreindan JSON Schema eða álíka formúlu
Skilagögn	Lýst með JSON Schema	Öll svör skulu hafa skilgreindan JSON Schema fyrir hverja HTTP stöðu
Gildissvið og takmarkanir	Skilgreindar	Lágmarks-/hámarksgildi, lengd strengja, skyldureitir og önnur viðmið
Villukóðar	Allir skjalaðir	Allir HTTP villukóðar sem þjónustan getur skilað, ásamt merkingu og sniði villusvars
Dæmi	Fyrir beiðnir og svör	Að lágmarki eitt dæmi per endapunkt sem sýnir dæmigerðan kall og svar
Auðkenningarmáti	Skjalfestur	Hvaða auðkenningarmáti er notaður (JWT, API-lykill o.þ.h.)
Aðgangsstýring per endapunkt	Skjalfest	Hvort endapunktur er aðgangsstýrður og hvaða heimildir (claims) eru nauðsynlegar

17.2 Gæðakröfur

OpenAPI skilgreiningin skal vera:

Gæðakrafa	Lýsing
Nákvæm	Nægilega nákvæm til að styðja sjálfvirka kóðagerð (code generation) og prófanir
Uppfærð	Endurspegla raunverulega virkni þjónustunnar á hverjum tíma
Samræmd	Fylgja samræmdum nafnareglum og sniðum innan lausnar og milli lausna verkkaupa
Prófanleg	Þjónusta skal vera prófanleg á sjálfvirkan hátt út frá OpenAPI skilgreiningu án háðs við ytri auðkenningarþjónustur

17.3 Gagnasnið

Krafa	Lýsing
JSON	Gögn sem send og móttekin eru skulu vera á JSON sniði
gRPC/Protobuf	Heimilt milli innri þjónusta ef við á
Case-insensitivity	Ekki skal gera greinamun á stórum og litlum stöfum í svæðaheitum JSON skeyta (t.d. „data", „Data", „DATA" eru allt sama svæðið)

17.4 Notkun í sjálfvirkni

OpenAPI skilgreiningar skulu nýttar til:

- sjálfvirkrar prófunar á samþættingu milli þjónusta,
- kóðagerðar (code generation) á client-söfnum,
- skjölunar sem birtist forriturum og samþættingaraðilum,
- sannreyningu á samræmi milli skilgreiningar og raunverulegrar útfærslu.

Verkkaupi getur gert kröfu um að OpenAPI skilgreining sé hluti af sjálfvirkum gæðaferlum og að frávik milli skilgreiningar og útfærslu leiði til höfnunar breytingabeiðni.

18. Viðauki, Skipulag og snið hugbúnaðarskjölunar

Þessi viðauki lýsir skipulagi, sniði og innihaldsviðmiðum hugbúnaðarskjölunar sem fylgir lausnum verkkaupa. Skjölunin er metin sjálfvirkt og handvirkt við hverja afhendingu (sjá kafla *Gæðaferlar* og viðauka *Yfirferðarskjal kóðarýni*).

18.1 Möppuskipulag skjölunar

Öll skjölun sem ekki er README.md skal geymd í sérstakri /Docs möppu í rót kóðageymslu.

```
/
├── README.md                  # Aðalinngangsskjal lausnar
├── Docs/
│   ├── INDEX.md               # Yfirlitsskjal sem vísar í öll undirskjöl
│   ├── img/                   # Allar myndir sem notaðar eru í skjölun
│   │   ├── architecture.png
│   │   └── ...
│   ├── architecture.md        # Arkitektúrlýsing (ef stærri en README rúmar)
│   ├── deployment.md          # Útgáfu- og keyrsluumhverfislýsing
│   ├── database.md            # Gagnagrunnslýsing (ef við á)
│   ├── integrations.md        # Ytri tengingar og samþættingar (ef við á)
│   ├── cronjobs.md            # Bakgrunnsvinnslur og tímasett verk (ef við á)
│   └── ...
```

18.2 Kröfur til /Docs möppu

Krafa	**Lýsing**
INDEX.md	Skylda. Yfirlitsskjal sem lýsir efni /Docs möppu og vísar með tenglum í öll undirskjöl.
img/	Skylda ef myndir eru notaðar. Allar myndir á PNG eða JPG sniði.
Efnisskrá (TOC)	Hvert Markdown skjal skal innihalda efnisskrá nálægt byrjun skjalsins með klikanlegum tenglum á helstu hluta.
Einungis 2 stig í TOC	Efnisskrá skal einungis innihalda fyrstu tvö stig fyrirsagna.

18.3 README.md, rótarskjal

README.md í rót kóðageymslu er aðalinngangsstaður lausnar. Það skal innihalda eftirfarandi, í þessari röð:

Hluti	**Lýsing**

Heiti lausnar	Nafn kóðageymslu eða lausnar
Samantekt (2-3 málsgreinar)	Hvað lausnin gerir, tilgangur hennar, og hlutverk í stærra samhengi
Tengill í ítarlegri skjölun	Sjá [ítarlegri skjölun](Docs/INDEX.md) fyrir frekari upplýsingar.
Tæknilýsing	Forritunarmál, framework útgáfur, helstu tæknival
Yfirlitsmynd	Hvernig helstu hlutar lausnarinnar vinna saman (mynd eða stutt lýsing)
Ytri tengsl	Hvaða ytri tengingar, gagnagrunnar eða þjónustur lausnin stólar á. Secrets og VPN ef við á.
Frávik	Öll helstu frávik frá þróunarhandbók, skjalfest og rökstudd
Uppsetning fyrir forritara	Hvernig nýr forritari kemur lausninni upp á sinni vél og keyrir hana
Gagnagrunnur (ef við á)	Uppsetning, SQL scriptur, helstu notendur, viðhald

18.4 Kröfur um uppsetningarleiðbeiningar

Uppsetningarleiðbeiningar skulu vera nægilega ítarlegar til að **reyndur forritari** sem hefur aldrei séð lausnina geti komið henni í gang án utanaðkomandi aðstoðar.

Þær skulu ná til:

- þróunarumhverfis og kröfur til þess (t.d. .NET útgáfa, Docker, tól),
- ytri þjónustu sem þarf að herma (mock) eða tengjast,
- stillingaskráa, environment breyta, secrets og aðgangs,
- hvernig á að nálgast logga í þróunarumhverfi,
- hvernig á að keyra sjálfvirkar prófanir á vélinni.

18.5 Skjölun bakgrunnsvinnslna (CronJobs)

Ef lausn inniheldur CronJob stillingar (t.d. í .kube/ möppu) skal sérstakt skjal (Docs/cronjobs.md) vera til staðar sem inniheldur:

Þáttur	**Lýsing**
Yfirlitstafia	Öll cron job, tímaáætlanir þeirra og CLI breytur sem notaðar eru
Samhliða keyrsla	Mat á hvort samhliða keyrsla sama jobs sé örugg
Bilanaviðbrögð	Hvernig stjórnendur skulu bregðast við ef keyrsla mistekst
Tímaárekstrar	Viðvörun ef áætlanir geta skarast eða valdið vandamálum

18.6 Skjölun í forritunarkóða

Skjölun í sjálfum forritunarkóðanum fellur undir kafla *Forritunarkóði og vinnureglur*. Eftirfarandi atriði eru hluti af gæðamati við skil:

Krafa	**Lýsing**

Inline XML summary	Allir public klasar, enums, föll, eiginleikar (properties) og svæði (fields) skulu hafa XML summary skjölun
Hágæða athugasemdir	Athugasemdir skulu lýsa *af hverju* kóðinn gerir það sem hann gerir, ekki *hvernig*
Frávik skjalfest	Frávik frá stöðluðum venjum skulu vera skjalfest og rökstudd í kóða
Vantar skjölun = athugasemd í rýni	Ef skjölun vantar eða er ófullnægjandi kemur það fram sem athugasemd í yfirferðarskjali

XML Summary dæmi

```
/// <summary>
/// Validates that the patient has an active treatment relationship
/// with the requesting clinician before granting access to clinical data.
/// Required by healthcare data access regulations.
/// </summary>
/// <param name="patientId">National ID of the patient.</param>
/// <param name="clinicianId">National ID of the requesting clinician.</param>
/// <returns>True if an active treatment relationship exists; otherwise false.</returns>
/// <exception cref="UnauthorizedAccessException">
/// Thrown when the clinician's credentials cannot be verified.
/// </exception>
public async Task<bool> ValidateTreatmentRelationship(string patientId, string clinicianId)
```

18.7 Gæðamat á skjölun við skil

Eftirfarandi atriði eru metin sjálfvirkt og/eða handvirkt við hverja breytingabeiðni (PR):

Matskrafa	**Lýsing**
Skjölun endurspeglar breytingar	Ef PR breytir virkni eða arkitektúr skulu README og /Docs skjöl vera uppfærð samhliða
README til staðar og uppfært	README.md í rót skal vera til staðar og endurspegla núverandi stöðu
Tengill í /Docs	README skal innihalda tengil í Docs/INDEX.md
Nægjanleg fyrir reyndan forritara	Reyndur forritari getur komið sér í gang án utanaðkomandi aðstoðar
Nægjanleg fyrir verkefnastjóra og rekstur	Tilgangur, arkitektúr og helstu tengsl eru skiljanleg án kóðalestur
Frávik skjalfest	Öll frávik frá stöðlum og þróunarhandbók eru skjalfest og rökstudd
Athugasemdir í kóða	Hágæða athugasemdir og XML summary á public einingum

Ef skjölun uppfyllir ekki þessar kröfur kemur það fram sem athugasemd í yfirferðarskjali kóðarýni (sjá viðauka *Yfirferðarskjal kóðarýni*), almennt flokkuð sem **Org-Policy** eða **Best-Practice** eftir alvarleika.

19. Viðauki, Docker kröfur og bestu venjur

Þessi viðauki lýsir nákvæmum kröfum til Docker eininga sem afhentar eru verkkaupa. Viðaukinn útfærir þær reglur sem settar eru fram í kafla *Útgáfuferli og keyrslustýring* og er ætlaður forriturum og DevOps sérfræðingum verksala.

19.1 Staðsetning og uppbygging

Krafa	**Lýsing**
Staðsetning Dockerfile	Í rót verkefnis
Fjöldi eininga	Ein Docker eining per sjálfstæða keyrslueiningu
Skjölun	Dockerfile skal innihalda skýrar athugasemdir á ensku
Læsileiki	Dockerfile skal vera einföld, læsileg og fyrirsjáanleg

19.2 Build ferli

Krafa	**Lýsing**
Build/compile í Docker	**Óheimilt**, Docker eining pakkar einungis inn forsmíðuðum kóða
Prófanir í Docker	**Óheimilt**, prófanir keyrðar utan Docker eininga, í CI pípulínum
Endurbygging eftir CI	**Óheimilt**, Docker má ekki endurbyggja kóða eftir að prófanir hafa verið keyrðar
Multi-stage builds	**Heimilt** og æskilegt þegar við á

19.3 Keyrsla og öryggi

Krafa	**Lýsing**
Root notandi	Docker einingar mega **ekki** keyra hugbúnað sem root
Notendaréttindi	Dockerfile skal stofna non-root notanda og keyra hugbúnað undir heimildum hans
Árásarflötur	Leitast skal við að lágmarka innihald eininga og óþarfa pakka
Alpine einingar	Nota Alpine grunn einingar þegar tæknilega og rekstrarlega skynsamlegt

19.4 Stærð og endurtekningarhæfni

Krafa	**Lýsing**
Stærð	Eins litlar og mögulegt er, fyrir hraðari build og útgáfu
Endurtekning	Smíði Docker einingar skal vera endurtakanleg og óháð umhverfi
Fyrirsjáanleiki	Sama Docker eining skal hegða sér eins í öllum umhverfum

19.5 Logging og skráakerfi

Krafa	**Lýsing**
Logging	Allar logfærslur í stdout eða stderr
Logskrár á disk	**Óheimilt**
Logasöfnun	Meðhöndluð af Kubernetes og rekstrarinnviðum verkkaupa

19.6 Stillingar og leyndarmál

Krafa	**Lýsing**
Leyndarmál í Docker einingum	**Óheimilt**
Appsettings / env skrár með viðkvæmum gögnum	**Óheimilt**
Tengistrengir eða IP tölur í Dockerfile	**Óheimilt**
Leyndarmál	Geymd í Vault; sprautuð inn við keyrslu í Kubernetes
Birting í loggum	**Óheimilt**, leyndarmál mega aldrei birtast í loggum eða með env skipun

19.7 Netkerfi og port

Krafa	**Lýsing**
Opin port	Dockerfile skal skilgreina nákvæmlega hvaða port eru opin
Fjöldi porta	Halda í lágmarki
Docker networking	Ef notað, skal fylgja viðeigandi skjölun

19.8 Merking (tagging)

Krafa	**Lýsing**
Útgáfunúmer	Docker einingar merktar bæði með útgáfunúmeri og git commit SHA
Föst tög (latest-dev)	Einungis fyrir test umhverfi
Föst tög í PreProd/Prod	**Óheimilt**, einungis CalVer tög
imagePullPolicy	Kubernetes poddar stilltir með imagePullPolicy: Always

19.9 Startup og README

Krafa	**Lýsing**
README	Skal taka fram hvað þarf til að keyra upp Docker einingu
Build leiðbeiningar	Hvernig á að byggja einingu
Keyrsluleiðbeiningar	Dæmi um command line keyrslu

19.10 Skýrt bann (samantekt)

Atriði	**Staða**
Docker-in-Docker (DinD)	**Óheimilt**
Build í runtime einingu	**Óheimilt**
Prófanir í Docker einingu	**Óheimilt**

Leyndarmál í Dockerfile/einingu	**Óheimilt**
Root keyrsla	**Óheimilt**

20. Viðauki, Kubernetes kröfur og samhæfni

Þessi viðauki lýsir nákvæmum kröfum til Kubernetes-samhæfni hugbúnaðarlausna sem afhentar eru verkkaupa. Viðaukinn útfærir þær reglur sem settar eru fram í kafla *Útgáfuferli og keyrslustýring* og er ætlaður forriturum og DevOps sérfræðingum verksala.

Rekstur Kubernetes innviða, Argo CD stillingar, vöktun, afritun og neyðarferlar eru skilgreind í *Rekstrarhandbók verkkaupa*.

20.1 Almennt

Krafa	**Lýsing**
Keyrsluumhverfi	Allar lausnir (að undanskildum gagnagrunnum) skulu geta keyrt í Kubernetes
Rekstur	Kubernetes innviðir eru hýstir og reknir af verkkaupa
Ábyrgð verksala	Hugbúnaður skal vera Kubernetes-hæfur
Ephemeral umhverfi	Ekki studd vegna flækjustigs innviða

20.2 GitOps og Argo CD samhæfni

Krafa	**Lýsing**
GitOps	Lausnir skulu vera samhæfðar GitOps útgáfumódeli
Argo CD	Notað til útgáfu og samræmingar af verkkaupa
Innviðakóði	Kubernetes stillingar geymdar með kóðanum í .kube/ möppu
Möppustrúktúr	Uppbygging .kube/ skal endurspegla Argo CD repository skipulag

Nákvæm uppsetning Argo CD, sync-stefnur og samþykktir eru skilgreindar í Rekstrarhandbók.

20.3 Heilsuathuganir (Probes)

Allar þjónustur skulu bjóða upp á liveness og readiness probe til að styðja sjálfvirka endurræsingu og umferðastýringu.

Probe	**Endapunktur**	**Hlutverk**	**Afleiðing ef bregst**
Liveness	/system/alive	Metur hvort þjónustan sé í gangi og hafi ekki hrunið eða sé í lás	Kubernetes endurræsir þjónustuna sjálfkrafa
Readiness	/system/ready	Metur hvort þjónustan sé tilbúin til að taka við beiðnum; prófar tengingar við nauðsynlegar ytri einingar	Kubernetes stöðvar umferð að þjónustunni en lætur hana keyra áfram

20.3.1 Kröfur um útfærslu

Krafa	**Lýsing**
Staðlaðar forritunareiningar	Verksala er skylt að nýta staðlaðar forritunareiningar verkkaupa fyrir heilsuathuganir (sjá viðauka *Stöðluð forritunarstöfn*)
Raunveruleg staða	Probes skulu endurspegla raunverulega keyrslustöðu, ekki skila föstum gildum
Annað port (valkvætt)	Heimilt er að birta /system/∗ endapunkta á porti 9102
Engin ytri aðgengi	/system/∗ endapunktar skulu ekki vera aðgengilegir af internetinu

Lausnir án probes eru ekki útgáfuhæfar.

20.4 Logging og mælingar

Krafa	**Lýsing**
Logging	Allar logfærslur í stdout/stderr
Logform	Structured logging skylt (JSON/ECS)
Logskrár	Skrif í logskrár á disk **óheimilt**
Metrics	Lausnir skulu gera tæknilegar metrics aðgengilegar
Söfnun	Á ábyrgð Kubernetes innviða verkkaupa

Sjá kafla „Rekstur og eftirlit" fyrir nákvæmar kröfur um logging, metrics og útgáfuupplýsingar.

20.5 Stillingar og keyrsluleyndarmál

Krafa	**Lýsing**
Stillingar	Lausnir skulu lesa stillingar úr keyrsluumhverfi
Secrets	Öll keyrsluleyndarmál í Vault
Innsprautun	Secrets sprautuð inn við keyrslu
Geymsla í kóða	**Óheimilt**, secrets mega ekki vera í kóða, Docker einingum eða config skrám
Birting	Secrets mega ekki birtast í loggum eða debug úttaki

Sjá viðauka „Geymsla leyndarmála" fyrir .NET appsettings högun og Vault innsprautunarmynstur.

20.6 Keyrslueiginleikar og álagsþol

Krafa	**Lýsing**
Endurræsing	Lausnir skulu þola endurræsingu tilvika án gagnataps
Skölun	Lausnir skulu styðja lárétta skölun (load balancing milli tilvika)
Stöðuleysi	Lausnir skulu vera stateless
Ástand	Lausnir mega ekki treysta á staðbundið ástand (in-memory state milli beiðna)

20.7 Bann og takmarkanir

Atriði	**Staða**
Skrif á disk í runtime	**Óheimilt** (nema tímabundið, t.d. /tmp)
Handvirk stilling í keyrslu	**Óheimilt**
Sérsniðin Kubernetes hegðun án samþykkis	**Óheimilt**

Beinar breytingar í cluster af verksala	**Óheimilt**

21. Viðauki, Skipulag .agent/ möppu

Þessi viðauki lýsir skipulagi, innihaldi og tilgangi .agent/ möppunnar sem fylgir öllum kóðageymslum verkkaupa. Möppan veitir gervigreindarverkfærum skipulegt samhengi, staðla og leiðbeiningar sem stuðla að gæðum og samræmi í gervigreindarstuddri hugbúnaðarþróun.

21.1 Uppruni og staðall

.agent/ möppan byggir á opna staðlinum **Agent OS v3.0** sem er þróaður af Builder Methods og aðgengilegur á:

- Vefur: https://buildermethods.com/agent-os
- GitHub: https://github.com/buildermethods/agent-os
- Skjölun: https://buildermethods.com/agent-os/file-structure

Verkkaupi hefur innleitt Agent OS staðalinn í sínar sniðmátskóðageymslur (template repositories) með einu fráviki: möppuheitið er .agent/ í stað agent-os/ (falin mappa með punkti). Innra skipulag, skráarsnið og YAML-skilgreiningar eru eins og upprunalegi staðallinn.

21.2 Möppuskipulag

```
.agent/
├── config.yml                # Útgáfa staðals og sjálfgefið snið (profile)
├── README.md                 # Stefna verkkaupa um gervigreindarstudda þróun
├── product/                  # Afurðaskjölun
│   ├── mission.md            # Tilgangur og markmið kóðageymslu
│   ├── roadmap.md            # Lifandi yfirlit yfir fyrirhugaða virkni
│   └── tech-stack.md         # Tæknistakkur, skylduforritunarsöfn, takmarkanir
├── standards/                # Kóðastaðlar eftir flokkum
│   ├── index.yml             # Véllesanlegt yfirlit yfir alla staðla
│   ├── {flokkur}/            # Ein undirmappa per flokk (t.d. api/, database/, ui/)
│   │   └── {staðall}.md      # Einstök staðalskrá
│   └── ...
└── specs/                    # Stuttar virknisáætlanir, ein mappa á virkni
    └── {YYYY-MM-DD-HHMM-feature-slug}/
        ├── plan.md           # Skylda
        ├── shape.md          # Valkvætt
        ├── standards.md      # Valkvætt
        ├── references.md     # Valkvætt
        └── visuals/          # Valkvætt, t.d. frumgerðir viðmóta
```

21.3 Skráarlýsingar

21.3.1 README.md

Sameiginlegt stefnuskjal verkkaupa um gervigreindarstuddur þróun. Inniheldur:

- Afstöðu verkkaupa til notkunar gervigreindar í þróun
- Takmarkanir vegna heilbrigðisgagna (engin raunveruleg sjúklingagögn, engar sjálfstæðar klínískar ákvarðanir)

- Tilvísun í þróunarhandbók verkkaupa
- Athugasemd um EU AI Act / GDPR

Þetta skjal er eins í öllum kóðageymslum verkkaupa.

21.3.2 product/ (3 skrár)

Skrá	Innihald	Sameiginlegt eða sértækt?
mission.md	Tilgangur kóðageymslunnar, meginreglur, tilvísun í viðmiðunarútfærslur	Sértækt eftir tegund lausnar
roadmap.md	Lifandi yfirlit yfir fyrirhugaða virkni og forgangsröðun, uppfært eftir því sem verkinu miðar	Sértækt eftir tegund lausnar
tech-stack.md	Tæknistakkur, skyldupakkar, arkitektúrtakmarkanir, óheimilar tæknilausnir	Sértækt eftir tegund lausnar

21.3.3 standards/ (breytilegt fjöldi skráa)

Stuttar virknisáætlanir samkvæmt kafla 11.1.10 þróunarhandbókar, ein undirmappa á hverja virkni. Einungis plan.md er skylda. Þar koma fram markmið og afmörkun, fyrirhuguð útfærsla, forsendur og opnar ákvarðanir, og hvernig staðfest verður að virknin virki. Áætlunin er skrifuð fyrir fólk, helst ekki lengri en ein síða.

Aðrar skrár Agent OS staðalsins (shape.md, standards.md, references.md og visuals/) eru valkvæðar og notaðar þegar þær gagnast, t.d. fyrir frumgerðir viðmóta. Áætlanir eru uppfærðar þegar stefna breytist, svo þær lýsi því sem var í raun smíðað. Arkitektúrákvarðanir eru skráðar samkvæmt kafla 15.2.2 þróunarhandbókar.

21.3.4 Stöðluð flokkaheiti eftir tegund lausnar

Flokkur	Bakendi	Framendi	NuGet safn
architecture/	✓	✓	✓
api/	✓		
ui/		✓	
authentication/		✓	
database/	✓	✓	✓
dependency-injection/	✓	✓	✓
logging/	✓	✓	
middleware/	✓	✓	
deployment/	✓	✓	
code-quality/	✓	✓	✓
testing/	✓	✓	✓
security/	✓	✓	✓
background-jobs/	✓		
packaging/			✓
ci-cd/			✓

21.3.5 specs/

Mótaðar virknisskilgreiningar (shaped feature specifications) samkvæmt Agent OS staðlinum. Hér eru vistuð áætlunarskjöl, hönnunarákvarðanir, ADR og gagnvirkar frumgerðir viðmóta sem verða til í áætlanagerð samkvæmt kafla 11.1.10. Ein undirmappa á hverja virkni.

21.4 Snið einstakra staðlaskráa

Staðlaskrár í standards/ fylgja samræmdu sniði:

```
# {Heiti staðals}

{Ein setning sem lýsir staðlinum og meginreglunni.}

## {Kaflafyrirsögn}
{Útskýring eða kóðadæmi}

## Rules
- {Skipanir: alltaf gera X, aldrei gera Y}
```

Meginreglur um innihald staðlaskráa:

Meginregla	Lýsing
Reglan fyrst	Segja hvað á að gera áður en útskýrt er hvers vegna
Kóðadæmi	Sýna fremur en segja (C#, Razor, SQL, YAML eftir því sem við á)
Hnitmiðað	Lágmarka orð, hvert orð kostar tóka í gervigreindarsamhengi
Einn staðall per hugtak	Ekki blanda óskyld mynstur í sömu skrá
Rules kafli	Flestar skrár enda á hnitmiðuðum lista yfir skipanir

21.5 Kröfur til verksala

Krafa	Lýsing
Virða leiðbeiningar	Gervigreindarverkfæri verksala skulu vera stillt þannig að þau lesi og virði .agent/ möppuna
Viðhalda og auðga	Verksali skal uppfæra .agent/ möppuna jafnóðum og þróun miðar áfram, ekki einungis við skil
Bæta við stöðlum ef þörf	Ef lausnin krefst sértækra staðla sem ekki eru til staðar í sniðmátinu skal verksali bæta þeim við í réttum flokki
Bæta við product/ skjölun	Verksali skal uppfæra mission.md, roadmap.md og tech-stack.md þannig að þau endurspegli raunverulega stöðu lausnar
Stuttar áætlanir í specs/	Stutt áætlun (plan.md) fyrir hverja nýja virkni skal vistuð í specs/ áður en smíði hennar hefst og uppfærð þegar stefna breytist
Hluti af rýni	Innihald og gæði .agent/ möppu eru hluti af gæðamati við skil og verða metin í kóðarýni

21.6 Hvaða skrár verksali má ekki breyta

Eftirfarandi skrár eru í umsjón verkkaupa og verksali skal ekki breyta þeim nema í samráði:

Skrá	Ástæða
config.yml	Útgáfa staðals ákveðin af verkkaupa

README.md	Stefna verkkaupa, sameiginleg í öllum kóðageymslum

21.7 Tengsl við sniðmátskóðageymslur

Verkkaupi viðheldur þremur sniðmátskóðageymslum sem innihalda fullskilgreinda .agent/ möppu:

Sniðmát	Tegund lausnar	Fjöldi staðlaskráa
template-repo-dotnet-backend	Bakendaþjónustur og API	~17
template-repo-dotnet-frontend	Framendalausnir (SSR)	~15
template-repo-dotnet-nugetlibrary	NuGet forritunarsöfn	~8

Þegar ný kóðageymsla er stofnuð af verkkaupa fylgir viðeigandi .agent/ mappa sjálfkrafa.

Sjá viðauka „Þjónustur og verkfæri verkkaupa" fyrir aðgang að sniðmátskóðageymslum og lausnarbanka.

22. Viðauki, Gervigreindarlausnir, arkitektúr og kröfur

Þessi viðauki lýsir ítarlegum tæknilegum kröfum til gervigreindarlausna (AI agents, MCP) sem verða hluti af keyrsluafurð verkkaupa. Viðaukinn á við þegar verkefni fela í sér gervigreindarvirkni í afurð og útfærir þær reglur sem settar eru fram í kafla 8B.

22.1 Gervigreindaragentar sem bakendaþjónustur

Gervigreindaragentar skulu aldrei vera keyrðir í framenda né sem stakar, ósjálfstæðar forritunarkriptur. Agentar skulu:

- vera útfærðir sem ASP.NET bakendaþjónustur og fylgja sömu lagskiptingu og önnur bakenda-API eða þjónustur,
- vera keyrðir í Docker og Kubernetes og vera útgefnir í gegnum sama CI/CD ferli og aðrar þjónustur.

22.2 Arkitektúr og högun

Gervigreindarlausnir skulu fylgja sömu arkitektúrviðmiðum og skilgreind eru í kafla 9 (Hönnun og arkitektúr), m.a.:

- SOLID + Separation of Concerns
- Onion / Multilayered architecture
- Vertical slice þar sem við á
- REPR-högun fyrir API

22.2.1 Dæmigerð lagskipting

Lag	**Hlutverk**	**Leyfilegt innihald**	**Óleyfilegt innihald**
Controllers / Endpoints	Inntak/úttak og HTTP samningar	DTO möppun, auth/validation hooks	Kvaðningar, LLM-köll, flæðistjórnun
Orchestration / Managers	Stýrir flæði og reglum	Flæðisreglur, fallback, villumeðhöndlun	Beinn aðgangur að viðmóti eða framenda
Agent Layer	Agent lifecycle og samtal	Skilgreiningar samþykkts forritunarsafns, kvaðningar og ræsing	Gagnagrunnslogík, óstýrt minni gervigreindar
Infrastructure	Hjúpun ytri þjónusta	LLM client, vector store client, kvaðninga sniðmát	Viðskiptareglur
Repositories	Gögn og aðgangsstýring	DB/FHIR/gagnasöfn	Kvaðningar- eða agent-stýring

22.3 MCP, Model, Message og Control

Allar agent-lausnir skulu skilgreina skýrt MCP-högun sína:

MCP hluti	**Lágmarkskrafa**	**Dæmi um sönnun (deliverable)**
Model	Skilgreina og tilgreina líkan og útgáfu þess sem notað er, stillingar á líkani, fallback og heimildalisti (allowed list)	model-policy.md + config í repo
Message	Skilgreina inntak/úttak sem formlega samninga (JSON schemas)	OpenAPI + JSON schema + DTOs
Control	Skilgreina hver stjórnar flæði, stopp-punkta (stop-points) agenta, ákvarðanir, ábyrgð og audit	Sequence diagram + audit event list

22.4 Öryggi og persónuvernd

Gervigreindarlausnir falla undir sömu öryggiskröfur og önnur bakendakerfi (sjá kafla 12), auk eftirfarandi sérkrafna:

- Engin heilbrigðisgögn mega fara í LLM gervigreindarmódel nema samþykkt liggi fyrir, gögn séu lágmörkuð og rekjanleiki tryggður.
- Kvaðningar og svör skulu logguð á öruggan hátt.
- Allar agent-aðgerðir skulu vera rekjanlegar (audit trail).

Agentar mega aldrei:

- geyma gögn í sameiginlegu minni (memory) án aðgangsstýringar,
- deila gögnum eða niðurstöðu kvaðninga milli notenda,
- taka sjálfstæðar ákvarðanir með réttaráhrifum nema sérstaklega skilgreint.

22.5 Prófanir og gæðastýring

Gervigreindarlausnir skulu vera prófanlegar án LLM.

Prófunartegund	Krafa	Mælanlegt viðmið
Einingapróf	Uppbygging kvaðninga, flæðistjórnun og villumeðhöndlun	Lágmarks coverage skilgreint í verkefni
Samþættingarpróf	Hermd LLM svör, köll í ytri tól og kerfi	Keyra í CI
Endurtekningarhæfni	Deterministic niðurstöður án raun-LLM	Mock mode / test harness
Reglupróf	Bannreglur (t.d. "aldrei senda X")	Neikvæð prófun

Allir agentar skulu skrá inntak (með hreinsun), ákvarðanir og villur í keyrslu samkvæmt leiðbeiningum um structured logging (sjá kafla 19).

22.6 Viðmiðatafla

Viðmið	Æskileg nálgun	Óæskileg nálgun
Fjöldi agenta	Fáir, afmarkaðir agentar með skýrt hlutverk	Margir, tengdir eða sjálfstýrðir agentar
Ábyrgð	Skýr ábyrgð í bakenda (orchestration)	Ákvarðanir teknar inni í LLM
Flæðisstýring	Stýrt flæði skilgreint í kóða	Ófyrirsjáanleg agent-samskipti
Tæknistakkur	ASP.NET + samþykkt Microsoft forritunarsafn	Sérlausnir eða heimasmíðaðar lausnir
Samþættingar	Í gegnum staðlað bakenda API	Beinar tengingar frá agent
Kvaðningar	Endurnýtanlegar og útgáfustýrðar	Harðkóðaðar eða ósýnilegar kvaðningar
Fjöl-agent kerfi	Ein-agent lausn þar sem mögulegt	Flókin multi-agent kerfi
LLM háð	LLM sem útfærsla, ekki kjarni	Lausn ókeyranleg án LLM
Viðhald	Fyrirsjáanlegt, fáir hreyfanlegir hlutar	Mörg sérsniðin módel og flæði
Rekstur	Samræmd logging, metrics og CI/CD	Sérlausnir fyrir agenta

23. Viðauki, Æskilegt gervigreindarþróunarferli (brottfelldur)

Brottfeldur, númeri viðauka haldið.

24. Viðauki, Hugbúnaður sem lækningatæki (SaMD/MDSW)

Þessi viðauki lýsir regluverki, stöðlum og ferli sem gilda þegar hugbúnaður sem verkkaupi þróar eða pantar telst lækningatæki samkvæmt lögum nr. 132/2020 og reglugerð (ESB) 2017/745 (MDR).

Viðaukinn er ætlaður sem viðmiðunarskjal, hann kemur ekki í stað faglegs ráðgjafa á sviði lækningatækja og regluverks. Ef hugbúnaður er flokkaður sem lækningatæki er mælt með að leita til sérfræðinga í regluverki lækningatækja (regulatory affairs).

24.1 Hvenær er hugbúnaður lækningatæki?

Flokkunarmat byggist á tilgangi hugbúnaðarins. Ákvarðanaferlið er útfært sem tafla í meginmáli þróunarhandbókar (sjá undirkafla „Hugbúnaður sem lækningatæki, flokkun og ferli"). Opinber leiðbeining um matið er MDCG 2019-11 Rev.1 sem skilgreinir ákvarðanatré og dæmi.

Ef hugbúnaður telst lækningatæki fer flokkun í áhættuflokk (I, IIa, IIb, III) eftir **Rule 11** í Viðauka VIII við MDR. Í stuttu máli: hugbúnaður sem veitir upplýsingar til greiningar- eða meðferðarákvörðunar er að lágmarki í flokki IIa, og hækkar eftir alvarleika mögulegra afleiðinga. Nákvæm flokkunarregla er í MDR Viðauka VIII, reglu 11.

24.2 Dæmi úr starfsemi verkkaupa

Eftirfarandi dæmi eru til leiðbeiningar. Endanleg flokkun fer ávallt eftir raunverulegri tilgangslýsingu.

Hugbúnaður	**Lækningatæki?**	**Líklegur flokkur**	**Skýring**
Sjúkraskrárkerfi sem geymir og birtir klínísk gögn	Nei	–	Einungis geymsla og birting, engin úrvinnsla í læknisfræðilegum tilgangi
Verkbeiðnakerfi (order entry) sem sendir fyrirmæli milli kerfa	Nei	–	Samskipti og flutningur gagna, engin sjálfstæð greining
Klínískt ákvörðunarstuðningskerfi sem greinir gögn og leggur til meðferð	Já	IIa	Upplýsingar til meðferðarákvörðunar (Rule 11a)
Myndgreiningarhugbúnaður sem aukar birtingu DICOM-mynda til greiningar	Já	IIa	Úrvinnsla á gögnum í greiningartilgangi (Rule 11a)
Lyfjavíxlverkanakerfi sem varar við hættulegum lyfjasamsetnimgum	Já	IIa-IIb	Upplýsingar til meðferðarákvörðunar; flokkur háður alvarleika (Rule 11a)

Gervigreindarkerfi sem spáir fyrir um sepsis út frá lífsmörkum	Já	IIb-III	Spá um lífshættulegt ástand (Rule 11a/b)
Gervigreindarkerfi sem greinir húðbreytingar á myndum	Já	IIa-IIb	Greining sjúkdóms (Rule 11a)
Tímasetningarkerfi starfsmanna	Nei	–	Enginn læknisfræðilegur tilgangur
Fjareftirlit (remote monitoring) sem vaktar blóðþrýsting sjúklinga	Já	IIa-IIb	Vöktun lífsmarka (Rule 11b)

24.3 Viðeigandi staðlar

Staðall	**Svið**	**Samhæfður undir MDR?**
ISO 13485:2016	Gæðastjórnunarkerfi framleiðanda	Já
IEC 62304:2006+A1:2015	Hugbúnaðarlíftími og öryggisflokkun	Já
ISO 14971:2019	Áhættustýring	Já
IEC 62366-1:2015	Notkunarfræði (usability engineering)	Já
IEC 82304-1:2016	Öryggi sjálfstæðs heilsuhugbúnaðar	Nei (í vaxandi notkun)

24.4 Samræmismat og CE-merking

Hugbúnaður sem telst lækningatæki skal vera CE-merktur áður en hann er tekinn í notkun. Samræmismatsleið fer eftir áhættuflokki: flokkur I leyfir innra mat (self-certification), en **flokkur IIa og hærri krefst aðkomu tilkynnts aðila** (Notified Body) sem úttektar gæðakerfi og tækniskjölun.

Enginn tilkynntur aðili starfar á Íslandi; framleiðendur þurfa að leita til tilkynnts aðila í öðru EES-ríki. Listi yfir tilkynnta aðila er á NANDO-gagnagrunninum (sjá heimildatöflu).

Nánari upplýsingar um samræmismatsaðferðir eru í MDR gr. 52 og Viðaukum IX-XI.

24.5 EUDAMED, skráningarskylda

Framleiðendum er skylt að skrá sig og lækningatæki sín í EUDAMED (European Database on Medical Devices). Nákvæmar dagsetningar og leiðbeiningar eru á eudamed.eu. Verkkaupi skal fylgjast með gildandi tímafrestum og tryggja skráningu áður en lækningatæki er sett á markað.

24.6 Tengsl við kröfur handbókakerfisins

Margar kröfur þróunarhandbókarinnar skarast við kröfur IEC 62304 og ISO 14971. Eftirfarandi tafla sýnir hvar skörunin er mest og hvar viðbótarkröfur koma til.

Kafli handbókar	**Sambærileg IEC 62304 krafa**	**Munur / viðbót**
Kafli 4 (Kóðageymslur, breytingastýring)	§8 Configuration management	IEC 62304 krefst formlegrar útgáfustjórnunar á öllum hugbúnaðareiningum, ekki eingöngu kóða

Kafli 5 (Viðtöku- og útgáfuferlar)	§5.8 Software integration, §5.7 Verification	IEC 62304 krefst skjalfestrar rekjanleika frá kröfum til prófana (traceability matrix)
Kafli 6 (Gæðaferlar)	§5.1 Software development planning	IEC 62304 krefst formlegrar þróunaráætlunar með öryggisflokkun
Kafli 13 (Prófanir)	§5.5 Detailed design verification, §5.6-5.7	IEC 62304 kvarðar prófanir eftir öryggisflokki; flokkur C krefst einingaprófana á öllu
Kafli 15 (Hugbúnaðarskjölun)	§5.1-5.8, MDR Viðauki II	MDR krefst tækniskjölunar í ákveðnu sniði (Technical Documentation) sem nær langt umfram /Docs möppu
Kafli 19 (Rekstur og eftirlit)	§6 Software maintenance, §7 Risk management	IEC 62304 krefst formlegrar viðhaldsáætlunar og áhrifamats á allar breytingar

24.7 Lykilheimildir

Heimild	**Slóð / tilvísun**
Lög nr. 132/2020	althingi.is/lagas/nuna/2020132.html
Reglugerð (ESB) 2017/745 (MDR)	eur-lex.europa.eu
MDCG 2019-11 Rev.1 (flokkun hugbúnaðar)	health.ec.europa.eu
MDCG 2020-1 (klínískt mat hugbúnaðar)	health.ec.europa.eu
MDCG 2025-6 (AI Act og MDR samspil)	health.ec.europa.eu
Lyfjastofnun, lækningatæki	lyfjastofnun.is/laekningataeki
Lyfjastofnun, skráning dreifingaraðila	lyfjastofnun.is/laekningataeki/skraning-framleidanda
NANDO gagnagrunnur (tilkynntir aðilar)	ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando
EUDAMED	ec.europa.eu/tools/eudamed